

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

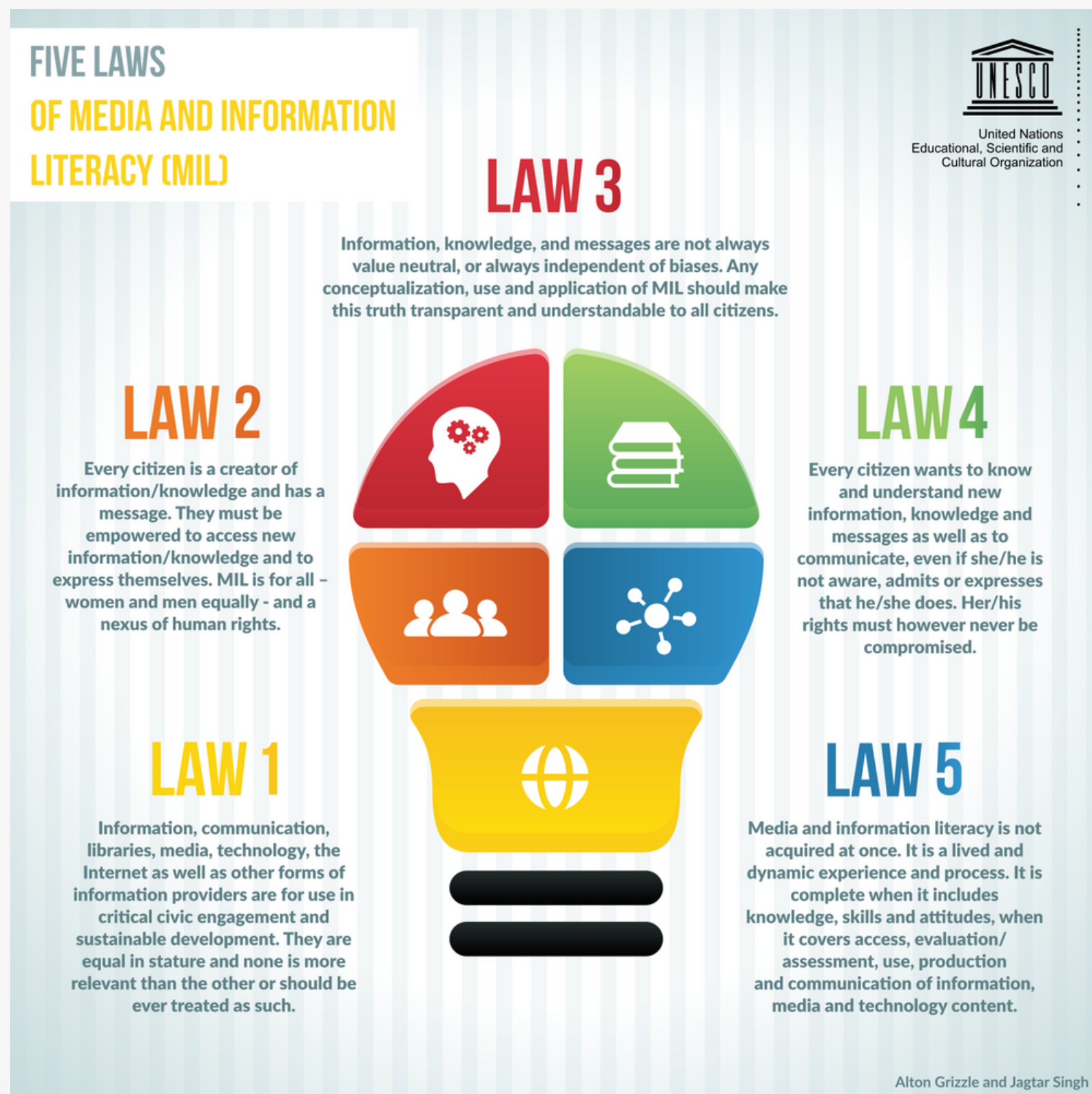
як запорука інформаційної безпеки держави

роль **БІБЛІОТЕК** у формуванні медіаграмотного суспільства

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Сукупність знань та умінь, які дозволяють взаємодіяти з потоками медіаінформації: здійснювати пошук, аналізувати, критично оцінювати медіапосилання, а також уміти створювати власний медіапродукт, використовуючи сучасні інформаційно-комунікаційні технології

П'ять принципів медіаграмотності від ЮНЕСКО:

1

Інформація, комунікація, бібліотеки, медіа, технології, інтернет мають використовуватися суспільством критично. Вони рівні за статусом, і жодне з цих джерел не варто вважати більш значущим, ніж інші.

2

Кожен громадянин є творцем інформації/знань. Кожен має право на доступ до інформації/знань та право на самовираження. Медійна та інформаційна грамотність має бути для всіх - і для чоловіків, і для жінок, - і тісно пов'язана з правами людини.

3

Інформація, знання та повідомлення не завжди є нейтральними, незалежними чи неупередженими. Будь-яка концептуалізація, використання і застосування МІГ повинна зробити це твердження прозорим і зрозумілим для всіх громадян.

4

Кожен громадянин хоче отримувати і розуміти нову інформацію, знання і повідомлення та мати можливість на спілкування з іншими, навіть якщо він не висловлює це прагнення. Їх права на це ніколи не мають порушуватись

5

Медійна та інформаційна грамотність не набувається одномоментно. Це постійний та динамічний досвід і процес. Його можна вважати завершеним, якщо він включає в себе знання, вміння та установки щодо використання, створення та передачі інформації, щодо медіа та технологічного контенту

10 компетентностей із медіаграмотності

Модель компетентностей із медіаграмотності (10 media literacy competencies) розроблена нідерландською організацією Mediahuis. Поділ та список компетенцій запропоновано на основі доповіді «Вимірюючи медіаграмотність» ('Measuring Media Literacy', 2011, EYE a.o.). Переклад – ГО «Детектор медіа».

ЧОМУ ВАЖЛИВО БУТИ

Медіаграмотним

ПРОТИДІЯ
ІНФОРМАЦІЙНИМ ВИКЛИКАМ

ОСОБИСТИЙ
ДОБРОБУТ

ВИБОРЧА
КОМПЕТЕНТНІСТЬ

ІНФОРМАЦІЙНА
БЕЗПЕКА =

ФІЗИЧНА БЕЗПЕКА

СТРАТЕГІЯ інформаційної безпеки

Загальні положення

Забезпечення інформаційної безпеки України є однією з найважливіших завдань держави.

Стратегія інформаційної безпеки (далі - Стратегія) визначає акційні напрямки діяльності держави в інформаційній сфері, стратегічні цілі та заходи з протидії таким загрозам, захист прав осіб на інформацію та захист інформації.

Метою Стратегії є посилення спроможностей щодо забезпечення інформаційної безпеки держави, її інформаційного простору, підтримки інформаційної безпеки соціальної та політичної стабільності, оборони держави, захисту територіальної цілісності України, демократичного конституційного ладу та свобод кожного громадянина.

Досягнення мети здійснюватиметься шляхом ужиття заходів протидії загрозам інформаційній безпеці України та нейтралізації інформаційних загроз, спеціальних інформаційних операцій держави-агресора, спрямованих на порушення суверенітету, територіальної цілісності України, забезпечення інформаційної безпеки суспільства та держави, створення ефективної системи взаємодії між державою, владою, органами місцевого самоврядування та суспільством, а також між державою та суспільством у сфері інформаційної безпеки на засадах партнерства та взаємодії.

Правовою основою Стратегії є Конституція України, закони України, Закон України про національну безпеку України, затверджена Указом Президента України від 14 лютого 2015 року № 392, а також міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Питання, пов'язані із кібербезпекою, визначаються Стратегією кібербезпеки України, затвердженою Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447.

Реалізація Стратегії розрахована на період до 2025 року.

Стратегічна ціль 3. Підвищення рівня медіакультури та медіаграмотності суспільства

Українське суспільство повинне бути захищене від деструктивного впливу дезінформації та маніпулятивної інформації, а медіасередовище - бути соціально відповідальним і функціонувати стабільно. За таких умов українське суспільство зможе більш ефективно протистояти державі-агресору та залишатися стійким перед широким спектром загроз, зокрема в інформаційній сфері.

Досягнення зазначеної цілі здійснюватиметься шляхом виконання таких завдань:

підготовка та проведення просвітницької кампанії з медіаграмотності, що включатиме такі компоненти, як розвиток критичного мислення, навички перевірки фактів і визначення маніпуляційних технік, ознайомлення з найпоширенішими порушеннями прав людини із застосуванням інтернет-технологій тощо;

створення сприятливих умов для здійснення діяльності засобів масової інформації;

створення сприятливих умов для підвищення рівня професійної підготовки медіафахівців;

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>

ЯК СТАТИ

Медіаграмотним

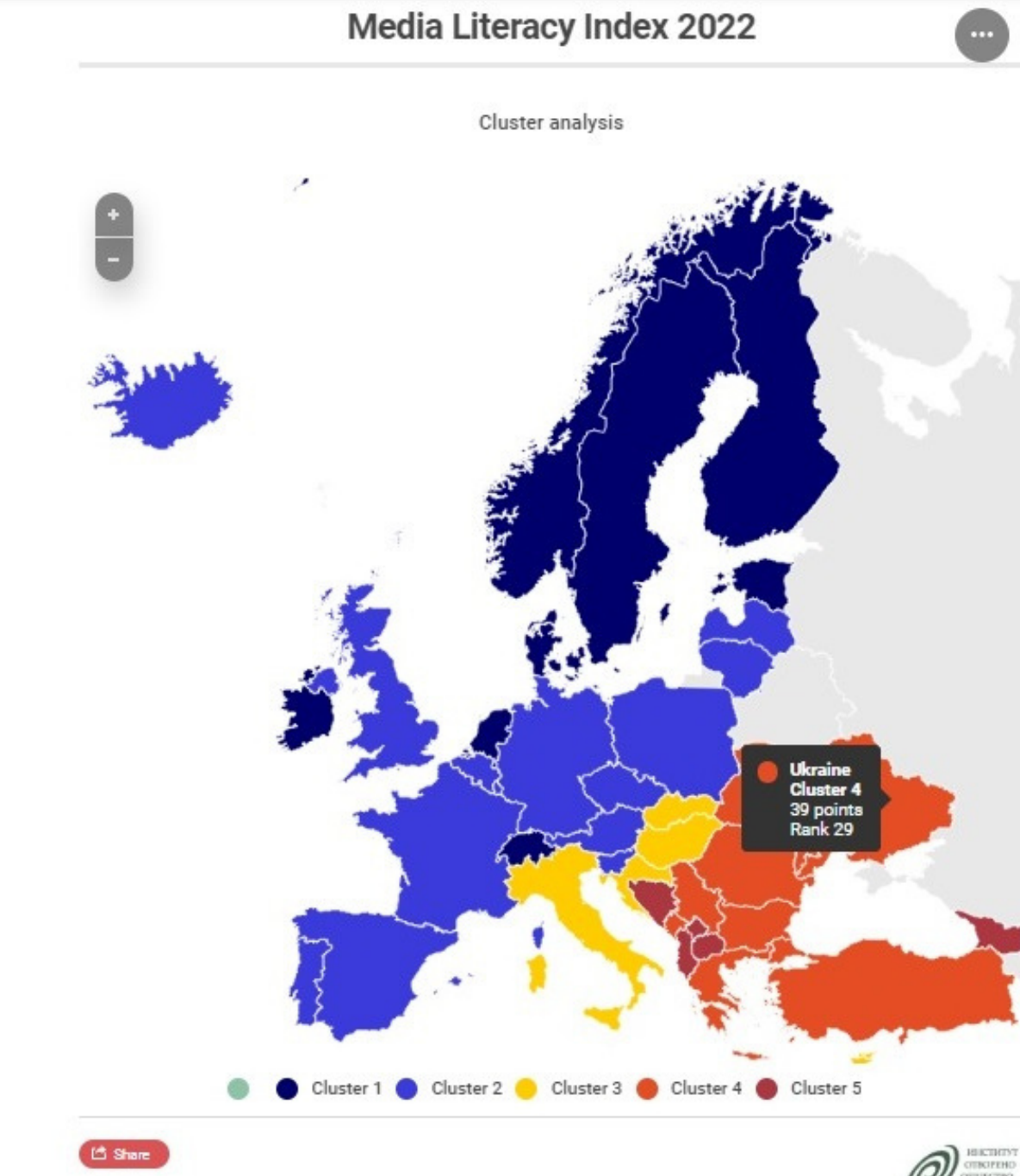

У взаємодії між
органами державної влади,
органами місцевого самоврядування,
суспільством

- підготовка та проведення просвітницької кампанії з медіаграмотності
- створення сприятливих умов для здійснення діяльності засобів масової інформації
- створення сприятливих умов для підвищення рівня професійної підготовки медіафахівців.

Міжнародна співпраця у сфері інформаційної безпеки

РЕЙТИНГ КРАЇН ЗА РІВНЕМ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

- 1. Фінляндія (78)
- 2. Норвегія (72)
- 3. Данія (73)
- 4. Естонія (72)
- 5. Ірландія (71)
- 6. Швеція (71)
- 7. Швейцарія (68)
- 8. Нідерланди (66)
- 8. Німеччина (62)
- 10. Ісландія (62)
- 29. Україна (39 балів)
- 40. Північна Македонія
- 41. Грузія

Appendix I: Indicators, Scores and Overall Ranking in Media Literacy Index 2022

Media Literacy Index 2022: Indicators, Scores and Overall Ranking										
Indicator/ Ranking	Freedom of the Press score by Freedom House	Press Freedom Index by Reporters without Borders	PSA score in reading literacy	PSA score in scientific literacy	PSA score in mathematical literacy	Tertiary Education enrolment	Trust in People	E- participation	Overall Score 2022	Cluster
Rank (1-41)	Country	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(0-100)	(1 to 5)
1	Finland	72	76	76	68	77	70	88	73	1
2	Norway	77	83	66	65	61	60	92	65	1
3	Denmark	72	79	67	69	63	59	93	75	1
4	Estonia	67	76	77	76	82	52	53	81	1
5	Ireland	65	76	75	64	64	53	82	56	1
6	Sweden	73	76	69	65	66	55	82	50	1
7	Switzerland	71	66	69	72	64	41	77	65	1
8	Netherlands	73	58	59	74	68	64	76	75	1
9	Germany	63	65	65	64	68	51	61	38	2
10	Iceland	69	66	54	61	53	55	82	42	2
11	UK	57	59	68	65	69	44	59	77	2
12	Austria	60	56	58	64	61	63	69	77	2
13	Belgium	72	60	63	68	66	57	53	21	2
14	Portugal	66	74	62	60	62	46	36	50	2
15	Spain	53	56	64	54	57	70	60	54	2
16	France	56	59	63	61	63	46	45	65	2
17	Lithuania	62	69	55	54	57	50	51	36	2
18	Czech Republic	62	62	61	64	65	44	40	34	2
19	Poland	46	37	72	72	72	47	43	75	2
20	Slovenia	59	42	64	69	70	55	44	56	2
21	Latvia	56	60	56	57	60	71	41	9	2
22	Luxembourg	70	61	52	55	54	0	53	30	2
23	Italy	50	42	55	57	50	44	46	50	3
24	Slovakia	56	59	46	57	48	25	41	30	3
25	Croatia	38	45	56	45	52	46	33	63	3
26	Malta	59	30	41	50	44	43	46	52	3
27	Hungary	34	27	55	54	56	31	46	25	3
28	Cyprus	59	38	29	39	35	65	26	73	3
29	Ukraine	24	21	50	40	50	60	48	48	4
30	Greece	34	20	45	39	42	100	27	44	4
31	Romania	41	42	31	28	28	30	31	48	4
32	Serbia	28	30	37	37	35	46	35	50	4
33	Bulgaria	37	26	27	31	27	51	36	63	4
34	Moldova	20	51	29	23	29	36	31	40	4
35	Montenegro	34	39	28	28	23	34	41	3	4
36	Turkey	0	0	50	40	50	91	33	63	4
37	Albania	26	22	20	31	24	36	22	54	5
38	BiH	26	37	19	15	14	17	29	13	5
39	Kosovo	29	40	0	0	0	53	34	54	5
40	North Macedonia	10	42	14	9	21	22	34	52	5
41	Georgia	27	27	8	11	6	45	28	19	5

*The table presents indicators, scores and ranking of the Media Literacy Index 2022 in scores from 0 - 100 (lowest to highest). The ranking is done by the overall Media Literacy Score as explained in the index methodology in this report. The data was converted into standardized z-scores, and missing data was imputed following the methodology described in the Catch-Up Index reports, available in the documents and links section of the website www.thecatchupindex.eu and

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Фінляндія

Ігровий тиждень Фінляндії

Впровадження медіаграмотності
почалося в 1950-х роках

З 1970-х років медіаосвіта
систематично впроваджується у
школах

З 2017 року діє Національна стратегія з
медіаграмотності
8 млн євро щороку виділяють з бюджету на
розвиток медіаграмотності

Урядова інституція Фінський національний
аудіовізуальний інститут займається
впровадженням і популяризацією
медіаграмотності

Ігровий тиждень Фінляндії - щорічний івент,
що сприяє впровадженню медіаграмотності
та цифрових навичок. Проходить у
бібліотеках

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Ірландія

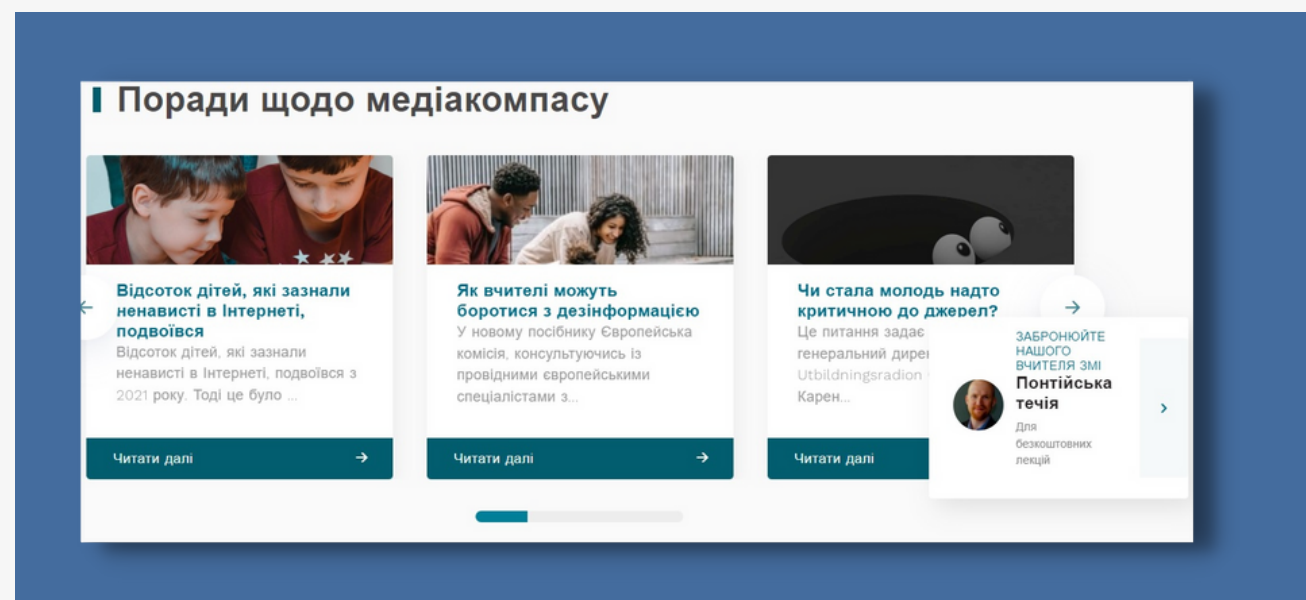
Be Media Smart, проект з медіаграмотності

BAI - регуляторний орган у сфері медіа Ірландії зобов'язаний заохочувати і сприяти дослідженням, заходам, спрямованим на розвиток медіаграмотності

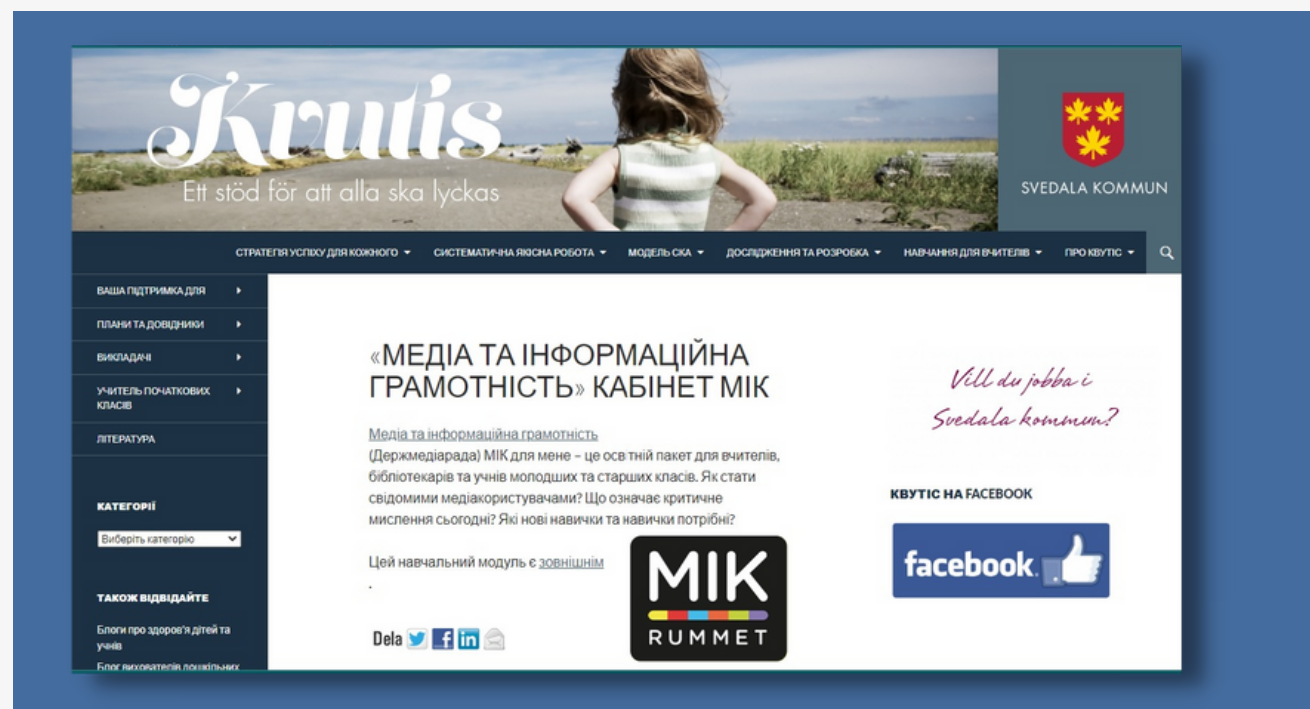
Be Media Smart - інформаційно-роз'яснювальна кампанія з підвищення обізнаності громадськості Ірландії у сфері медіаграмотності. До цього проекту залучені й **бібліотеки**, тут розповсюджуються інформаційні матеріали кампанії

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Швеція

Mediekompass, навчальний ресурс

MIK rummet, онлайн-інструмент

з 9,4 млн громадян більше, ніж 85 % є користувачами Інтернету - найвищий рівень інтернетизації у ЄС

1960-ті роки - початок впровадження медіаграмотності з часу створення навчального ресурсу Mediekompass

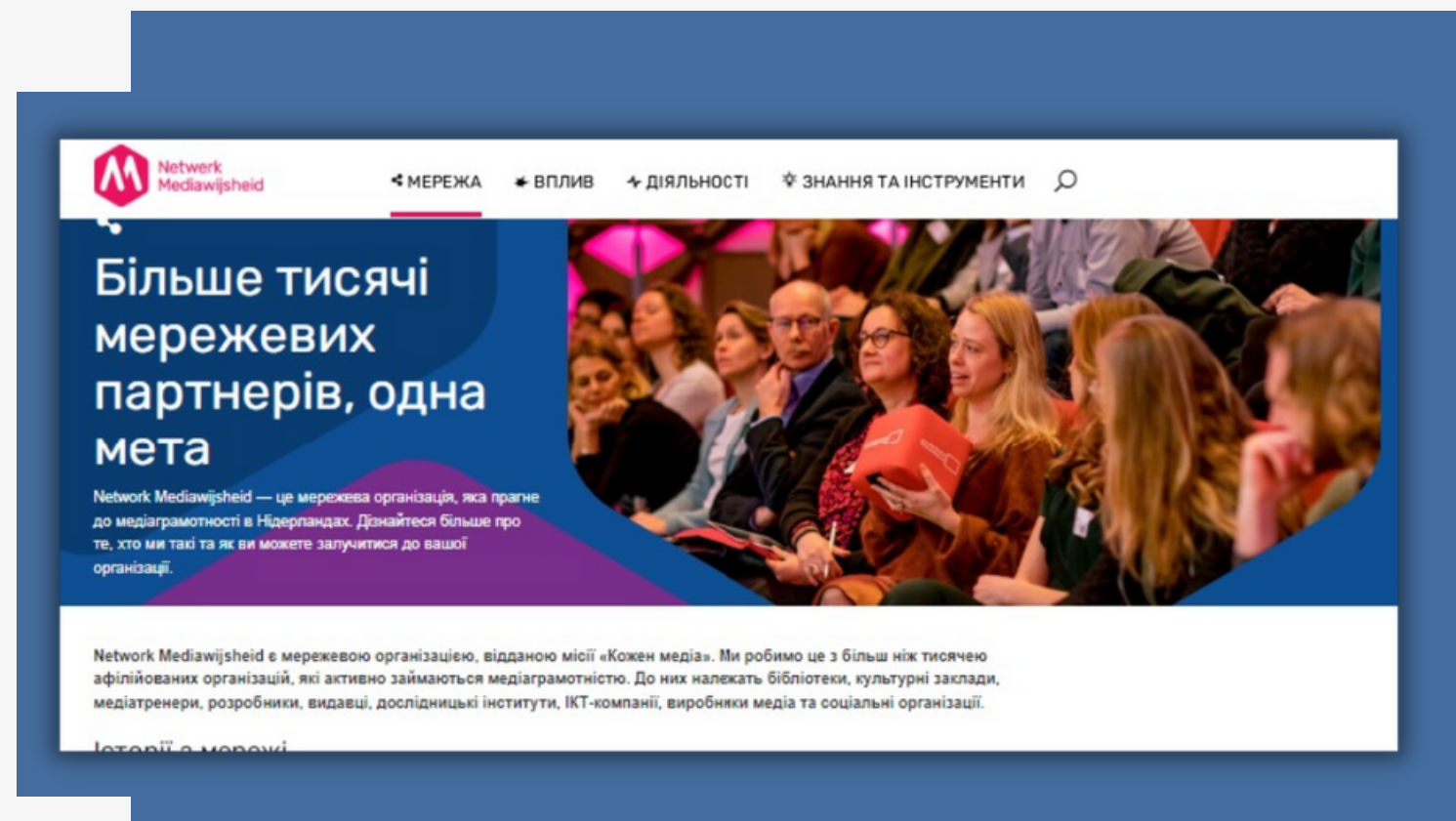
Медіаосвіта є обов'язковою з 1980 років

Мережа **бібліотечних** центрів Асоціації бібліотек Швеції є однією з 9 мереж з медіаграмотності

MIK rummet, онлайн-інструмент, містить фільми, статті та онлайн-курси з медіаграмотності

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

Нідерланди

Mediawijzer.net,
мережа медіаграмотності

У 2008 за ініціативи уряди була створена нідерландська мережа медіаграмотності Mediawijzer.net.

Публічні **бібліотеки** під керівництвом Національної бібліотеки Нідерландів у партнерстві з Mediawijzer забезпечують навчання та надають допомогу вчителям, що впроваджують медіаграмотність в освіті.

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ В УКРАЇНІ

Прийняття Концепції впровадження медіаосвіти в Україні

Діяльність громадських організацій

Державні проєкти

Практики бібліотек

«сприяння розбудові в Україні ефективної медійної системи, що має стати фундаментом гуманітарної безпеки держави, розвитку й консолідації громадянського суспільства, протидії зовнішній інформаційній агресії, всебічної підготовки дітей і молоді до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою медіа, формування у громадян медіаінформаційної грамотності та медіакультури, відповідно до їхніх вікових, індивідуальних та інших особливостей»

Основні етапи реалізації Концепції

- I. Експериментальний етап (2010–2016 роки)
- II. Етап поступового укорінення медіаосвіти та стандартизації її змісту (2017–2020 роки)
- III. Етап подальшого розвитку медіаосвіти та забезпечення її масового впровадження (2021–2025 роки)

Протидія російській пропаганді та медіаграмотність: результати всеукраїнського опитування громадської думки (2018)

60,7 % опитаних громадян вважають, що навчання з медіаграмотності потрібне

21% вагаються з відповіддю

12 % не бачать потреби в медіаосвіті

22% хотіли б вчитися медаграмотності на курсах, з них 56 % надають перевагу онлайн-курсам

Індекс медіаграмотності українців (2021)

КАТЕГОРІЇ	СУБКАТЕГОРІЇ	ЕМПІРИЧНІ ІНДИКАТОРИ (ПИТАННЯ АНКЕТИ)
I. РОЗУМІННЯ (13 індикаторів)	• Розуміння ролі медіа в суспільстві	1. «Як, на вашу думку, головні завдання ЗМІ в суспільстві?»
	• Розуміння глибини впливу медіа на свідомість на рівні фреймів сприйняття, оцінок, а також поведінкових патернів	2. «Як ЗМІ впливають на вас особисто? Оберіть лише ті судження, з якими ви погоджуєтесь»
	• Уявлення про роботу медіаіндустрії та сприйняття українського медіаландшафту	3. «Як, на вашу думку, ЗМІ відбирають події, про які інформують у новинах? Оберіть три головні критерії відбору новин редакційми медіа» 4. «В чій інтересах працює більшість українських ЗМІ?» 5. «Більшість ЗМІ/медіа в Україні намагаються...» 6. «Наскільки важливо для вас знати, хто є власником ЗМІ?» 7. «Скажіть, а ви знаєте, хто є власником телевізійного каналу...?» 8. «Як регулюється діяльність ЗМІ в Україні?» 9. «Чи державні органи в Україні контролюють те, що пишуть і говорять журналісти? В нас є цензура чи ні?» 10. «Скажіть, а ви знаєте, хто є власником телевізійного каналу...?» 11. «В Україні є суспільні ЗМІ?» 12. «Які загальнонаціональні телевізійні канали в Україні є суспільними?» 13. «Які загальнонаціональні радіостанції в Україні є суспільними?»
	• Обізнаність у питаннях регулювання медіасередовища та ставлення до суспільного мовлення	

ІНДЕКС МЕДІАГРАМОТНОСТІ			ДЕТЕКТОР
КАТЕГОРІЇ	СУБКАТЕГОРІЇ	ЕМПІРИЧНІ ІНДИКАТОРИ (ПИТАННЯ АНКЕТИ)	
II. ВИКОРИСТАННЯ (4 індикаторів)	• Кількість джерел інформації про суспільно-політичні новини за тиждень	14. «А з яких джерел ви отримували новини за останній тиждень?»	
	• Тривалість знайомства з новинами в день	15. «Скажіть, будь ласка, скільки часу ви витрачали на знайомство з новинами в рамках ЗМІ?»	
	• Мотиви використання інтернету	16. «Для чого ви, як правило, використовуєте інтернет? Оберіть тішки те, чим ви займаєтесь за останній місяць»	
	• Пристрої, якими користуються для доступу в інтернет	17. «Яким пристроєм ви користуєтесь найчастіше для доступу в інтернет?»	
III. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ (16 індикаторів)	• Інтернет як джерело новин на суспільно-політичну тематику	18. «Звідки ви отримуєте інформацію про суспільно-політичне життя країни?» 19. «Як часто ви взагалі користуєтесь інтернетом?» 20. «В мене є акаунти в більш ніж трьох соціальних мережах» 21. «Інтернет-роль – це програма, яка імітує діяльність людини в мережі» 22. «Бот – це людина, яка в мережевому спілкуванні поводить себе деструктивно: ображає, принижую, провокує сварки» 23. «Куки (cookies) – це віруси, які можуть пошкодити роботу комп'ютера» 24. «Я вважаю, що алгоритм новинної стрічки в соціальних медіа, підлаштований під інтереси конкретного споживача, – це маніпуляція» 25. «Я вважаю проблему захисту персональних даних в інтернеті надзвичайно актуальною» 26. «Завантажившись на сайт "Про сайт", коли вперше потрапив на цей ресурс» 27. «Я майже ніколи не зміню свої паролі доступу до сайтів, соцмереж» 28. «Як правило, я не перевіряю акаунт людини в соцмережі, якщо отримав від неї запит у друзів» 29. «Я застосовую двофакторну (двоетапну) автентифікацію скрін, де це можливо» 30. «Я ніколи не користувався/лась VPN (Ві-Пі-Ен) – програмою, яка приховує IP-адреси, шифрує всі дані в інтернеті» 31. «Моді в провайдерах жартівливі тести в інтернеті та соцмережах, наприклад: "хочеш переробити фільм?" і т.п.» 32. «Я можу самостійно завантажити відео, відредагувати та розмістити його в інтернеті» 33. «Я ставлюсь до ведення власного профілю в соцмережах як до інструменту формування професійної та ділової репутації»	
	• Розуміння особливостей функціонування й термінології нових медіа		
	• Практики цифрової безпеки		
	• Практики створення власного медіаконтенту		

ІНДЕКС МЕДІАГРАМОТНОСТІ			ДЕТЕКТОР
КАТЕГОРІЇ	СУБКАТЕГОРІЇ	ЕМПІРИЧНІ ІНДИКАТОРИ (ПИТАННЯ АНКЕТИ)	
IV. ЧУТЛИВІСТЬ ДО СПОТВОРЕНОГО МЕДІАКОНТЕНТУ (9 індикаторів)	• Чутливість до дезінформації/фейкових новин	34. «Сьогодні багато говорять про неправдиві новини, дезінформацію, яка поширюється ЗМІ. Наскільки ця проблема актуальна особисто для вас?» 35. «За якими ознаками ви визначаєте достовірну новину?» 36. «Скажіть, будь ласка, ви перевіряєте отриману в ЗМІ інформацію на достовірність додатково чи ні?» 37. «Як саме ви перевіряєте інформацію на достовірність?» 38. «Як з цих джерел інформації ви вважаєте надійними? Оберіть всі варіанти, які вважаєте правильними» 39. «Скажіть, що ЗМІ можуть впливати на громадську думку не тільки через дезінформацію, а й за допомогою маніпуляцій, викривлення інформації. Наскільки ця проблема актуальна особисто для вас?» 40. «За якими ознаками ви визначаєте маніпулятивне повідомлення/новину?» 41. «Скажіть, що ЗМІ можуть іноді розміщувати замовні/проплачені матеріали»	
	• Чутливість до маніпулятивного медіаконтенту		

Категорії дослідження

- 1.Розуміння ролі медіа в суспільстві
- 2.Власне використання медіа
- 3. Цифрова компетентність
- 4. Чутливість до спотвореного контенту

ІНДЕКС МЕДІАГРАМОТНОСТІ

База: всі опитані, N= 2000.

- Стандартизований **індекс медіаграмотності** має діапазон значень від 0 до 10 балів, де 0 – вкрай низький рівень медіаграмотності, а 10 – максимально високий.

- Для зручності інтерпретації індекс було перекодовано в 4-бальну шкалу.
- Згідно з отриманими результатами, медіаграмотність **15%** українців є низькою, у третини (**33%**) — нижча за середню, **44%** аудиторії характеризує вищий за середній рівень медіаграмотності і **8%** — високий.

ПРОФІЛЬ СЕГМЕНТІВ АУДИТОРІЇ
ЗА РІВНЕМ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

- 44% ВИЩИЙ ЗА СЕРЕДНІЙ**
- Переважають **споживачі середнього віку** — більше половини (**55%**) особи від 26 до 45 років.
 - Освітній статус вищий, ніж у аудиторії з низьким і нижче середнього рівнями медіаграмотності: **46%** мають вищу освіту.
 - Частіше мешкають на заході (**27%**) та в центрі (**26%**).
 - Рівень добробуту середній та вище середнього. **44%** загалом вистачає на прожиття, **40%** вистачає на все, але не заощаджують кошти.
 - Кожен четвертий (**24%**) використовує **більше трьох джерел інформації**; **37%** орієнтовані на два джерела новин.
 - 87%** користуються інтернетом майже щодня.
 - 63%** користуються **соціальними мережами** для отримання суспільно-політичних новин, **31%** — інформаційними інтернет-ресурсами; **18%** — месенджерами.
 - 77%** вважають, що редакційно незалежні суспільні ЗМІ є важливими елементом медійного простору.
 - 31%** перевіряє інформацію на достовірність.

- 8% ВИСОКИЙ**
- Серед аудиторії з високим рівнем медіаграмотності **переважають чоловіки (61%)** та аудиторія віком до 45 років (**79%**). Молодь (18-24 роки) складає майже чверть сегменту (**24%**).
 - Найбільш освічена аудиторія**: дві третини мають вищу або незакінчену вищу освіту (**68%**).
 - Переважають мешканці великих міст (**41%**).
 - Більше ніж третина сегменту мешкає на півночі (**37%**).
 - Найвищий рівень добробуту в порівнянні з іншими сегментами: **50%** — вистачає на все, але не роблять заощадження; **20%** роблять заощадження.
 - Розуміють **вплив медіа** на свідомість аудиторії. **40%** вважають, що медіа впливають на їхні цінності і життєві інтереси.
 - Найбільш диверсифіковане споживання медіа серед усіх сегментів. Більше половини (**55%**) отримують інформацію про суспільно-політичне життя із трьох та більше джерел. **95%** користуються інтернетом щодня.
 - 67%** користуються **соціальними мережами** для отримання суспільно-політичних новин, **57%** — інформаційними інтернет-ресурсами; **36%** — месенджерами.
 - Для **57%** важливо знати, хто є **інвестором та власником медіа**.
 - Важливість **суспільного мовлення** підкреслюють **86%** сегменту.
 - Кожен другий (**49%**) перевіряє інформацію на достовірність.

База: всі опитані, N= 2000.

17

ПРОФІЛЬ СЕГМЕНТІВ АУДИТОРІЇ
ЗА РІВНЕМ МЕДІАГРАМОТНОСТІ

- 15% НИЗЬКИЙ**
- Серед аудиторії з низьким рівнем медіаграмотності переважають **старші вікові групи** — майже половина (**45%**) особи 56-65 років.
 - Низький освітній статус: **38%** — загальна середня освіта; **52%** — середня спеціальна.
 - 40%** складають мешканці сіл.
 - Частіше мешкають у південних областях (**23%**).
 - Найнижчий рівень добробуту — **30%** вистачає лише на їжу.
 - 31%** вважають, що медіа ніяк на них не впливають.
 - Використовують лише **одне джерело новин** про суспільно-політичне життя (**84%**) — **телебачення**.
 - 68%** взагалі не користуються **інтернетом**.
 - Лише **19%** цікавить, хто є **власником медіа**.
 - 32%** не розуміють важливості створення суспільних ЗМІ, а **21%** не мають думки з цього приводу.
 - 74%** ніколи не перевіряють інформацію на достовірність.

- 33% НИЖЧИЙ ЗА СЕРЕДНІЙ**
- Фактично рівні частки аудиторії віком до 46 років та старших (**53% vs 47%**).
 - Більше половини сегмента мають середню спеціальну освіту (**54%**).
 - Частіше мешкають у південних (**19%**) та східних (**15%**) областях.
 - Середній рівень добробуту.
 - 27%** вважають, що медіа ніяк на них не впливають.
 - 62%** використовують одне джерело для знайомства з новинами; **30%** — два джерела.
 - 67%** користуються щодня або майже щодня.
 - 43%** користуються **соціальними мережами** для отримання суспільно-політичних новин, **15%** — інформаційними інтернет-ресурсами; **8%** — месенджерами.
 - Лише **15%** не користуються інтернетом: **67%** користуються щодня або майже щодня.
 - 63%** вважають, що редакційно незалежні суспільні ЗМІ є важливими елементом медійного простору.
 - 57%** не перевіряють інформацію з медіа на достовірність.

База: всі опитані, N= 2000.

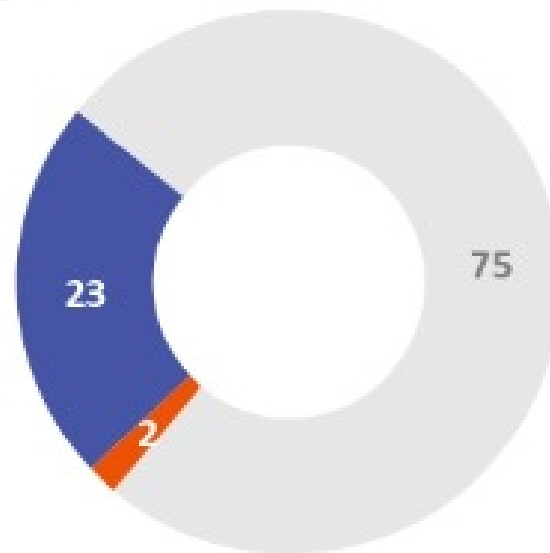
16

Залежність рівня **медіаграмотності**
від показників

стать	ч	ж
вік	18-25	56-65
освіта	вища, неповна вища	середня
тип населеного пункту	міста	села
регіон	північ	південь
рівень добробуту	високий	низький

ПОІНФОРМОВАНІСТЬ ПРО МЕДІАОСВІТУ

- Особисто відвідував/ла такі курси
- Чув/ла, що такі курси є, але не відвідував/ла їх
- Ні, не чув/ла

- Троє з чотирьох українців (**75%**) ніколи не чули про курси, навчальні дисципліни з медіаосвіти; **23%** чули про таку можливість підвищити медіаграмотність, а **2%** особисто відвідували такі курси.

Відвідування курсів/тренінгів із медіаосвіти знайомими, %

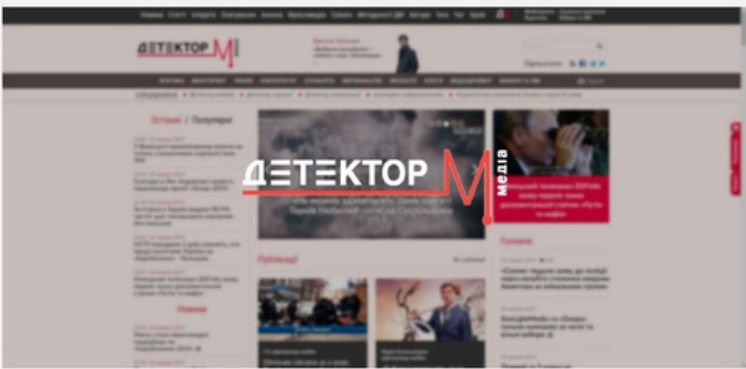
- **48%** серед тих, хто чув або особисто відвідував курси/семінари з медіаосвіти, зазначили, що серед їхніх знайомих, друзів та близьких є ті, хто також слухав лекції для підвищення медіаграмотності. **52%** не знають напевно.

База: всі опитані, N= **2000**. Питання: Чи чули ви про курси (тренінги, семінари) або навчальні дисципліни з медіаосвіти, на яких можна підвищити свій рівень медіаграмотності? Хтось із ваших знайомих, друзів, близьких чи їхніх дітей відвідував уроки або спеціальні курси з медіаосвіти/медіаграмотності?

Громадські організації, що впроваджують МГ

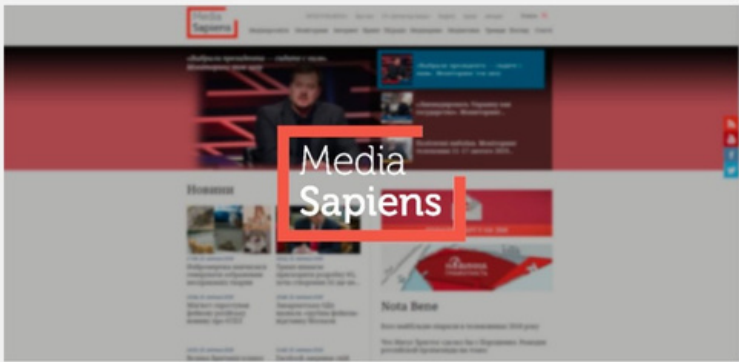

«Детектор Медіа»

Інтернет-видання «Детектор медіа» — watchdog українських ЗМІ.

Mediasapiens

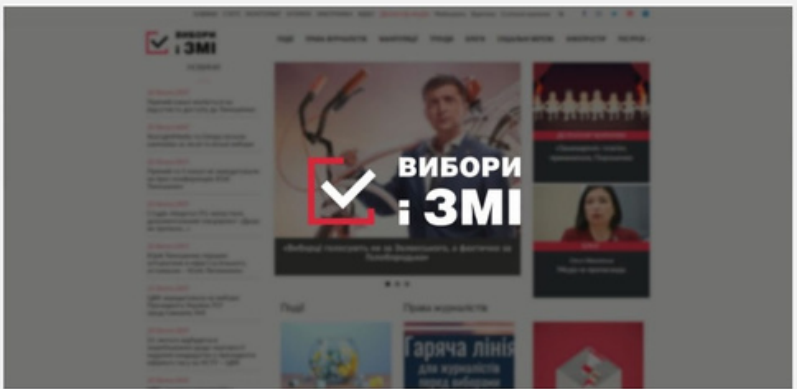
Завдання сайту — просувати свідоме використання медіа, сприяти формуванню критичного мислення в аудиторії.

Відеотека

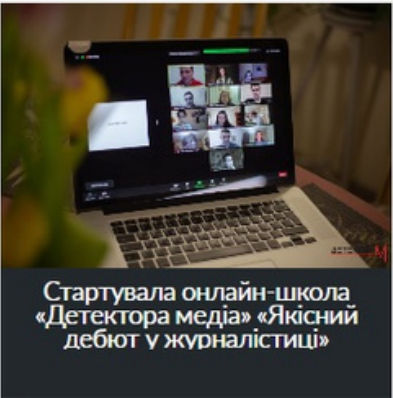
Мультимедійний проект «Детектора медіа»: репортажі, блоги, майстер-класи, лекції, спецпроекти, онлайн-курси.

«Вибори і ЗМІ»

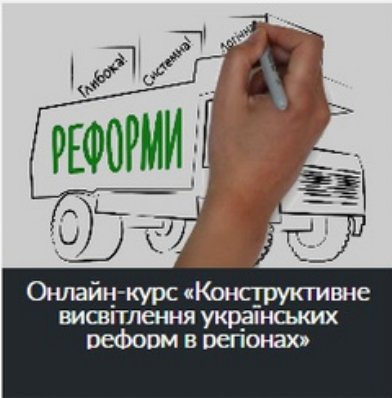

Усі важливі матеріали, що тим чи іншим чином стосуватимуться діяльності медіа у виборчому процесі.

Навчальні курси

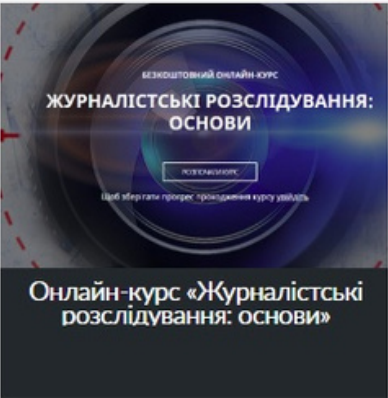
Стартувала онлайн-школа «Детектора медіа» «Якісний дебют у журналістиці»

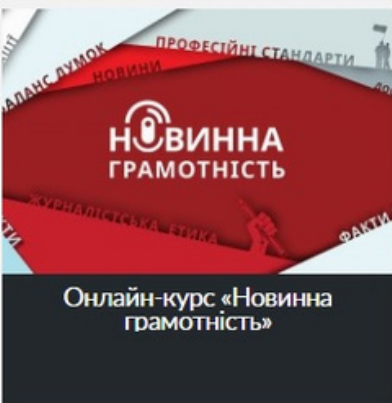
Онлайн-курс «Конструктивне висвітлення українських реформ в регіонах»

Онлайн-курс «Медіа-стандарты під час виборів»

Онлайн-курс «Журналістські розслідування: основи»

Онлайн-курс «Новинна грамотність»

Курс медіаграмотності для підлітків «Медіадрайвер»

195 episodes

У цьому подкасті Вадим Міський щодня викриває російські фейки і відправляє їх услід за кораблем. Поки російські війська прагнуть нас знищити фізично, кремлівські фейки намагаються зламати наш дух і волю до спротиву. Знати фейки в обличчя — це бути озброєними в інформаційній війні. Подкаст готує "Детектор медіа" спільно з Українським радіо. Більше фейків ловить наша команда аналітиків — на сайті detector.media у #DisinfoChronicle.

Книги

Суспільне мовлення в Україні: історія створення та виклики

PUBLIC BROADCASTING IN UKRAINE: History of Creation and Challenges

How to recognize propaganda in the media. Ihor Kullas

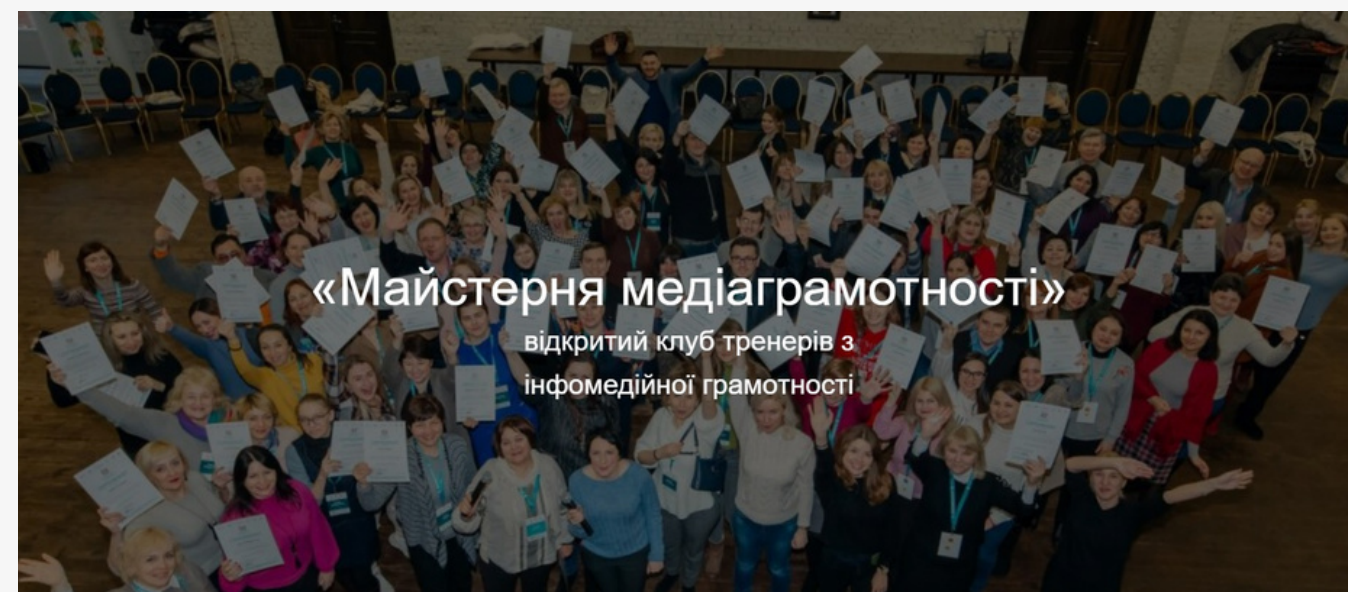
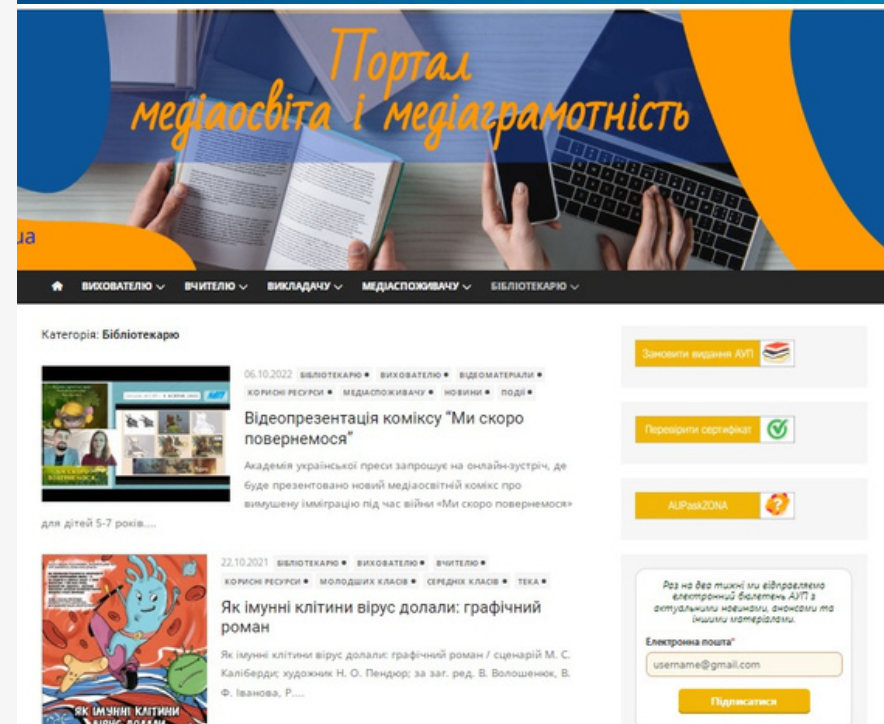
Як розпізнати пропаганду у ЗМІ

ЗМІ та вибори (саморегуляція, безпека, закони)

Новинна грамотність

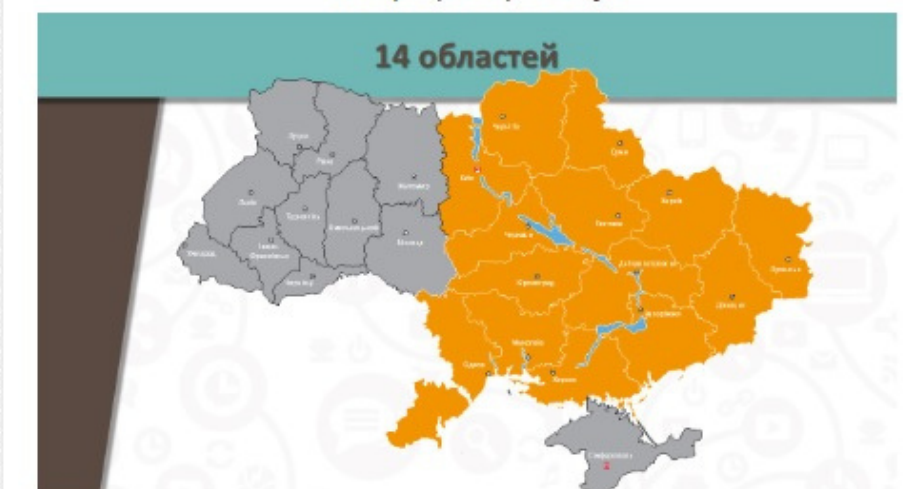
Проект «Програма медіаграмотності для громадян»

Проект «Програма медіаграмотності для громадян» був здійснений за підтримки Міністерства закордонних справ та міжнародної торгівлі Канади (DFATD Canada), у партнерстві трьох організацій: Академія української преси, IREX та StopFake. Мета проекту – посилення стійкості громадян перед дестабілізуючою силою впливу неправдивої інформації.

У рамках проекту було розроблено навчальну програму з медіаграмотності, підготовлено 428 тренерів у 14 областях України, які у свою чергу провели тренінги для більш ніж 15 000 громадян. Також у рамках проекту було розроблено **інформаційну кампанію** для підвищення обізнаності громадян в питаннях протидії пропаганді та маніпуляціям.

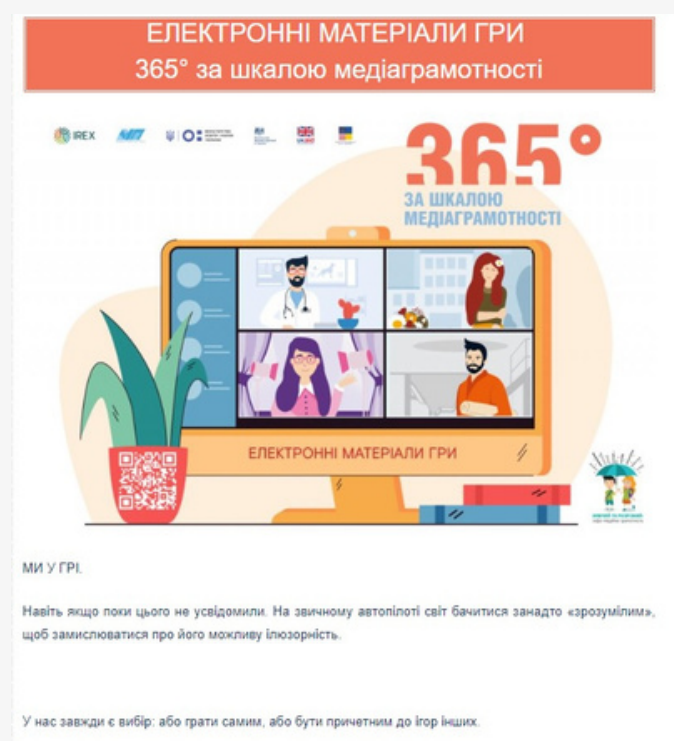
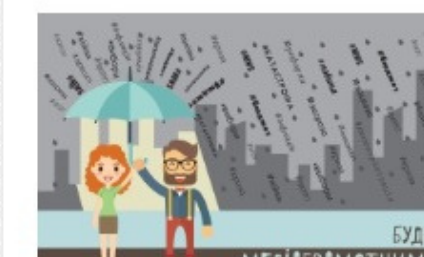
Згадка про результати проекту у американській щоденній газеті «The Washington Post» >>>

Географія проекту

Навчальні матеріали

«Будь медіаграмотним!»

Навчальний модуль з медіаосвіти для бібліотекарів

© 29.05.2015 / admin / 0

Академія української преси за підтримки програми «Бібліоміст» підготувала посібник з медіаосвіти для працівників бібліотек, який на думку АУП стане в нагоді і медіапедагогам, і медіаспоживачам. **Ознайомитися з посібником >>>**

[ГОЛОВНА](#) [ОКРЕМИЙ ПОГЛЯД](#) [КОНТЕКСТ](#) [МЕДІАГРАМОТНІСТЬ](#) [ДОСЛІДЖЕННЯ](#) [ПРО НАС](#) [ФВЧЕК](#) [COVID-19](#)

ІНСТРУМЕНТИ

Сірі кардинали контенту: як інформація про доменне ім'я сайту допоможе у фактчекінгу

10 Серпня, 2021

Зазвичай завданням фахівця з фактчекінгу є пошук джерела інформації. Це необхідно для того, щоб зрозуміти, хто поширює ті чи інші наративи. Дані про джерело інформації допомагають...

Шукаємо фейки на фотографіях: вичерпна інструкція

11 Травня, 2021

Ми продовжуємо розповідати про те, як ідентифікувати фейки на фотографіях. У третьому матеріалі нашого циклу ми хотіли б наголосити на певних додаткових відомостях, на...

Глибинна перевірка фотографій: як сервіси Forensics і Forensically допомагають фактчекерам

1 Квітня, 2021

Фотографії, які супроводжують фейкові новини, можна перевіряти

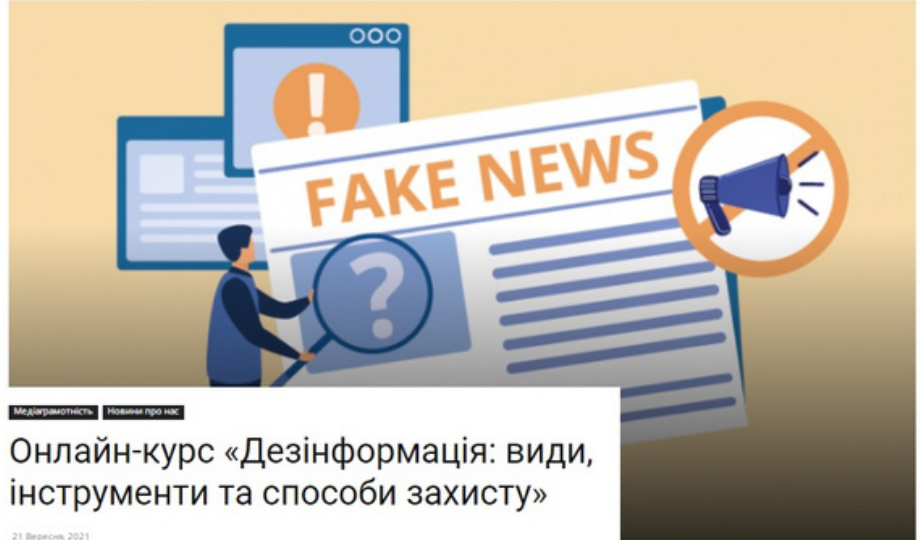

StopFake — social media

[ГОЛОВНА](#) [ОКРЕМИЙ ПОГЛЯД](#) [КОНТЕКСТ](#) [МЕДІАГРАМОТНІСТЬ](#) [ДОСЛІДЖЕННЯ](#) [ПРО НАС](#) [ФВЧЕК](#) [COVID-19](#)

Онлайн-курс «Дезінформація: види, інструменти та способи захисту»

21 Вересня, 2021

StopFake Bingo Game!

15 Серпня, 2017

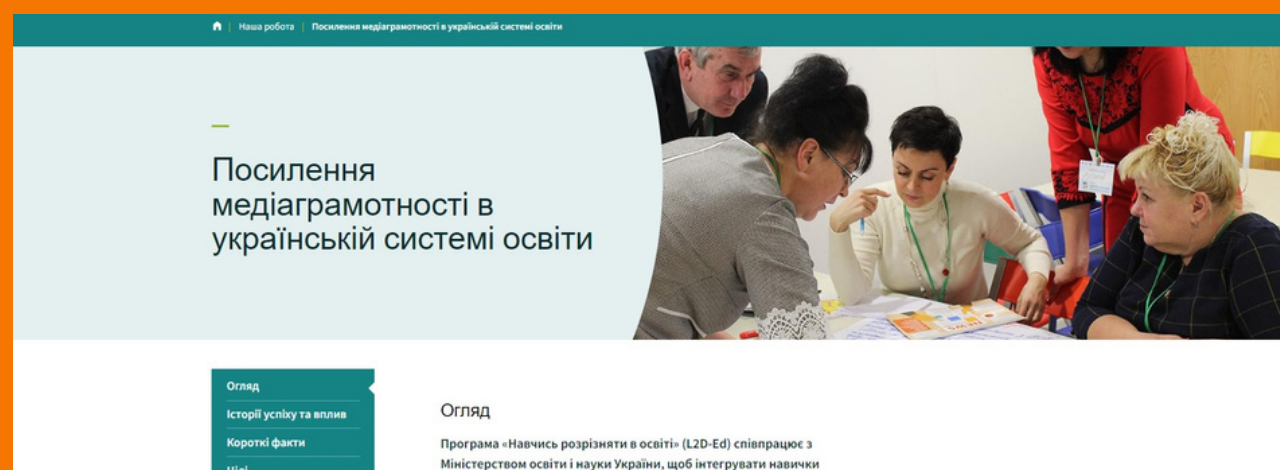
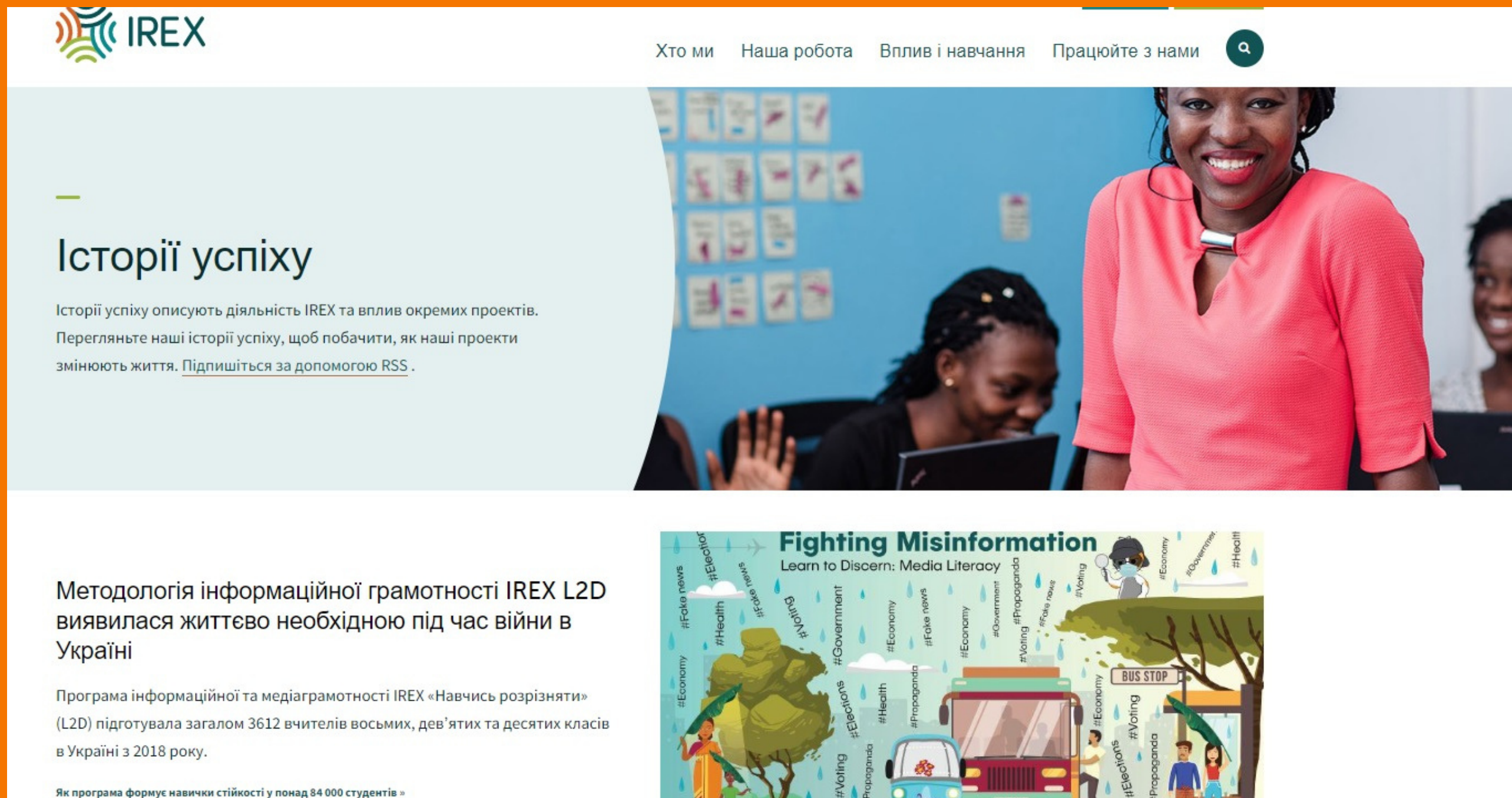

Представлен StopFake Bingo! Tenep StopFake став інтерактивним! За останні кілька років читачі, можливо, вже помітили, що майже всі російські фейкові новини про Україну мають однакову структуру та наративи: розповіді про фашистів, НАТО, історії про проблеми в Україні. Ми вирішили викласти російські фейкові новини про Україну в грі в Бінго.

StopFake Bingo — це гра, в якій учасники можуть навчитися відділяти правду від брехні, а також використовувати свої навички фактчекера, адже гра також містить опис основних інструментів для перевірки інформації.

Ми хочемо поділитися з вами цією настільною грою.

ED ERA

EdEra

Курси

Бібліотека

Блог

Партнерам

Вакансії

Готуйся до ЗНО!

Підтримати

Educational Era

СТУДІЯ ОНЛАЙН-ОСВІТИ

НОВІ ПРОЕКТИ

ED ERA

VOXU-EdEra: FactCheck101 Фактчек: довіряй-перевіряй

Зареєструватися

Увійти

ed

ПРОМОВІДЕО | ОНЛАЙН-КУРС ФАКТЧЕК: ДОВІРЯЙ-ПЕРЕВІРЯЙ

Переглянути

Поділитися

Онлайн-курс

Фактчек:

довіряй-перевіряй

ED ERA

vox ukraine

Дивитися на YouTube

0:00 / 1:31

не потрапляти у пастку фейків та міфів. Разом з експертами з медіа та економіки ми розкажемо про:

Фейк!

ED ERA

IREX

ПРО КУРС

НАВЧАЛЬНІ ФОРМАТИ

РОЗДІЛИ

ЧАТ-БОТ

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ

EN

UKP

РУС

VERIFIED

онлайн-курс з медіаграмотності

ПІДПИСАТИСЯ

ED ERA

Всі курси

ua

uk

УВІЙТИ

Години медіаграмотності

Онлайн-курс для вчителів про роботу медіа, фейки та перевірку інформації

PROMETHEUS освітня платформа

PROMETHEUS Курси ▾ Prometheus+ Корпоративне навчання

Що ви хочете вивчити? 🔍

Теми

- ☐ IT
- ☐ Аналіз даних
- ☐ Англійська мова
- ☐ Бізнес
- ☐ Громадянська освіта
- ☐ Гуманітарні науки
- ☐ Держслужба
- ☐ Для освітян
- ☐ Журналістика
- ☐ Іноземні перекладені курси
- ☐ Місьцеве самоврядування
- ☐ Особистий розвиток
- ☐ Охорона здоров'я
- ☐ Підготовка до ЗНО
- ☐ Право
- ☐ Проектний менеджмент
- ☐ Психологія
- ☐ Суспільні науки
- ☐ Туризм

Доступність

- ☐ Відкрито реєстрацію
- ☐ Доступні зараз

Тривалість

- ☐ < 1 місяця
- ☐ 1 - 3 місяці
- ☐ Більше 3 місяців

Сертифікація

- ☐ З сертифікатом

безкоштовно

Англійська для медіаграмотності

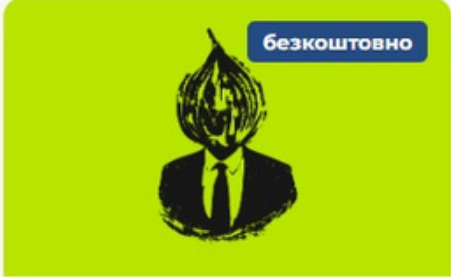
безкоштовно

Медіаграмотність для освітян

безкоштовно

Медіаграмотність: практичні навички

безкоштовно

Інформаційна гігієна під час війни

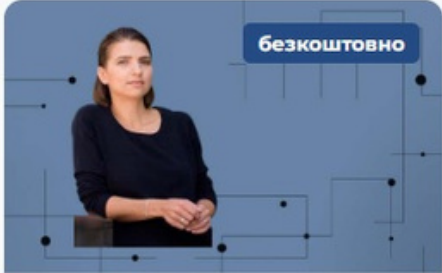
безкоштовно

Інформаційна гігієна. Як розпізнати брехню в соцмережах, в інтернеті

безкоштовно

Інформаційні війни

безкоштовно

Критичне мислення в українському контексті

безкоштовно

Критичне мислення для освітян

АРТІФЕЙК

вуличне мистецтво проти дезінформації

ДОВІРЯЙ, АЛЕ ПЕРЕВІРЯЙ

Медіаграмотність в українському суспільстві

● Фактчекінгова ініціатива «НотаЄнота»

Ресурс міститиме 200 різноманітних завдань для організації інтелектуальних ігор та квізів на антифейкові теми. Завдання розроблятимуть на основі відомих кейсів дезінформації з українського медіапростору.

■ Команда проєкту: Альона Романюк, Тетяна Мигас (вчителька української мови та літератури Луцького ліцею №27), Євгенія Вірлич (фактчекерка та головна редакторка Кавун.City), Влад Грязнов (веб-розробник).

● Проєкт «De facto»

Учасники втілять у життя п'єсу, що досліджуватиме проблему та природу дезінформації та фейку з точки зору різних галузей: біології, політології, історії, психоаналізу.

■ Керівниця проєкту: Тамара Трунова – драматургиня, головна режисерка Київського академічного театру драми і комедії на лівому березі Дніпра, запрошена викладачка Київсько-Могилянської Бізнес-Школи.

● Проєкт «Kyiv Not Kiev»

Англомовний новинний блог про Україну. Проєкт планує залучити іноземних дипломатів до розвінчання міфів про Україну за кордоном.

■ Команда проєкту: Тетяна Гайдук, Поліна Іванишин, Вікторія Дубів, Наталія Лагодинська.

● Проєкт «Лінгвоцид»

Інтерактивний меморіал русифікації в Україні – серія графічних табличок, розміщених у центрі Києва, і додаток для смартфона, який зв'яже їх між собою.

■ Команда проєкту: Валентина Мержиєвська, Сашко Ком'яхов, Андрій Бойко, Ірина Мартиненко

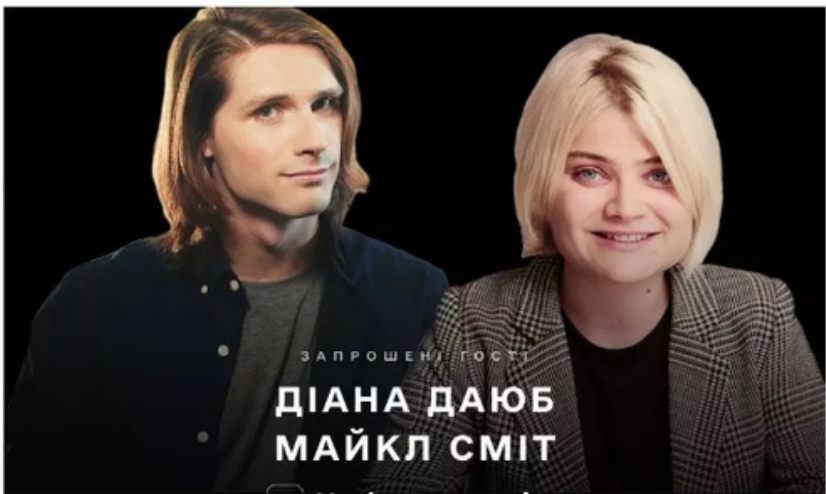
● Команда громадської організації «Vitsche»

Проєкт складається з серії коротких відео, які розвінчують наративи пропаганди та дезінформації щодо України.

Кожна з 5 команд отримала по 5 000 євро на реалізацію своїх проєктів, тож тепер вони

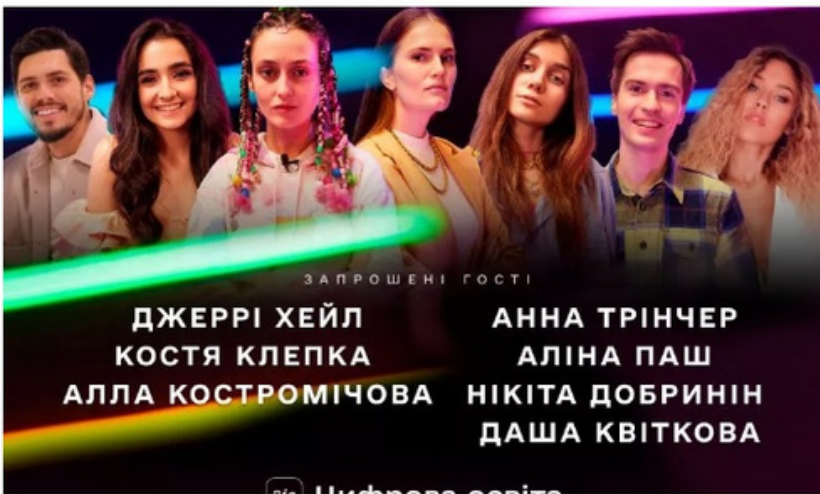

Медіаграмотність

Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності

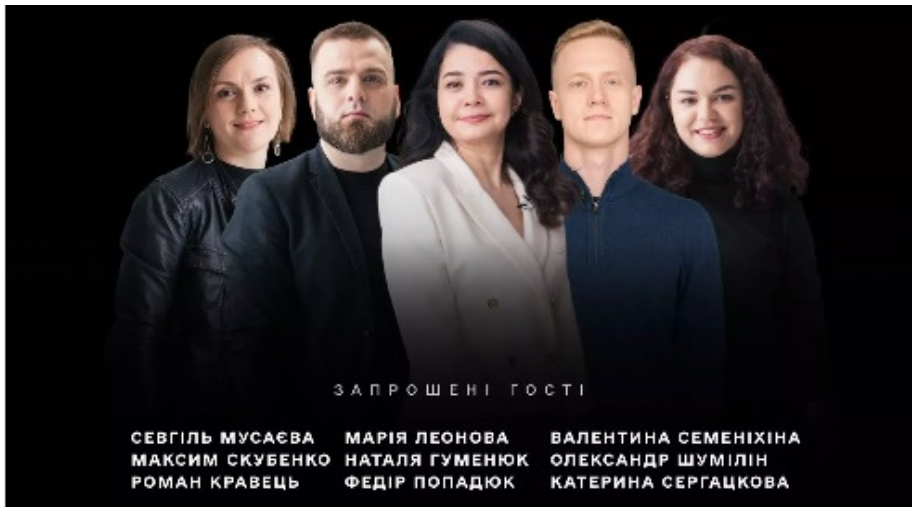
Онлайн курс розроблений міжнародною організацією IREX у партнерстві зі студією онлайн-освіти EdEra. Very Verified є частиною проекту «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», який впроваджується IREX за підтримки Посольства США та Посольства Великої Британії в Україні, у партнерстві з Міністерством освіти та науки України та Академією української преси.

Медіаграмотність у часи пандемії

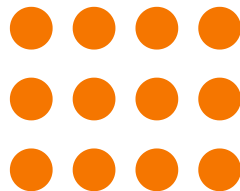
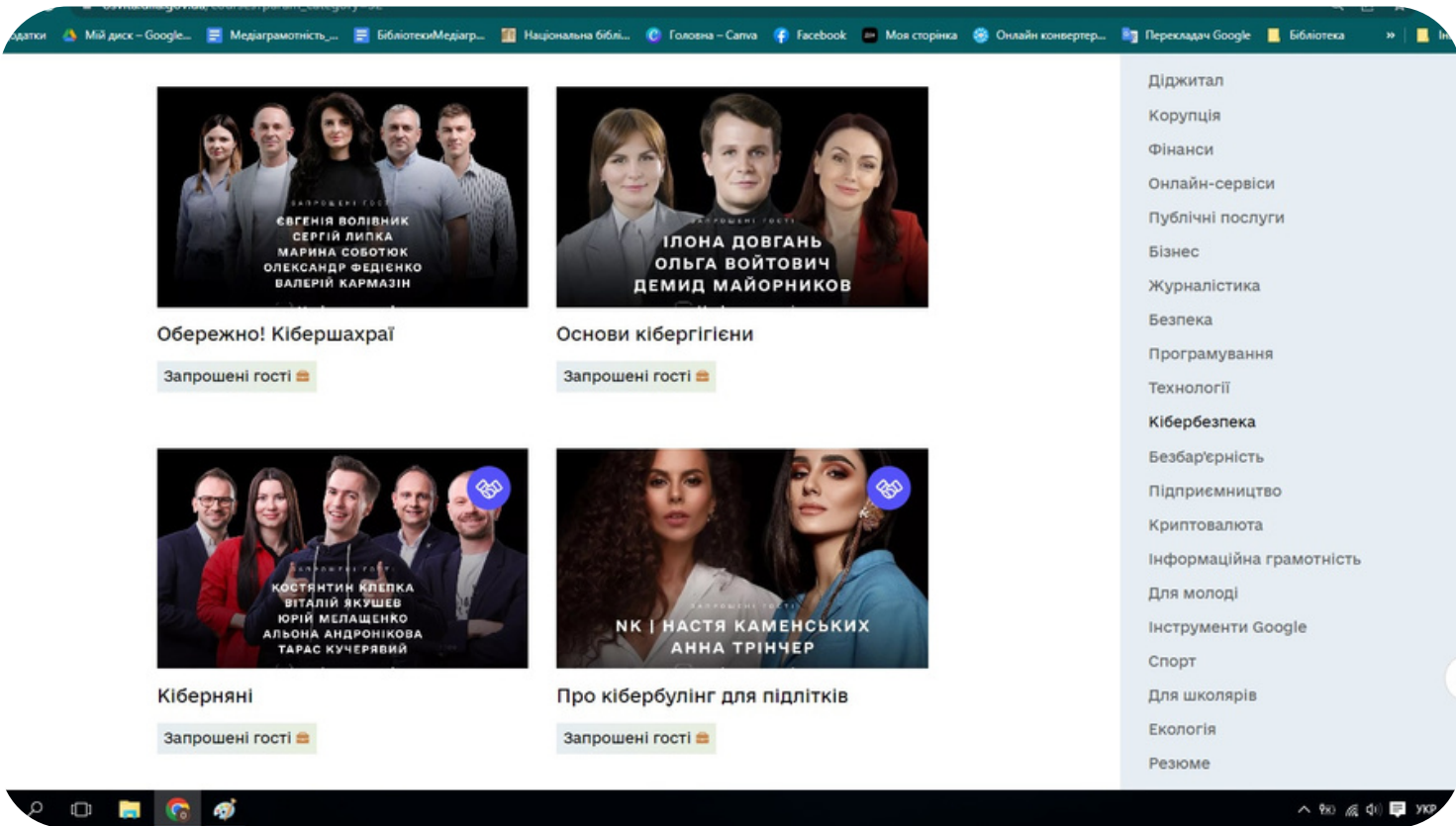
Курс Міністерства цифрової трансформації України створений спільно з Дитячим фондом ООН (ЮНІСЕФ) в Україні за підтримки USAID.

Переглянути ще раз

Цифрова журналістика

Авторський курс Севгіль Мусаєвої втілено Міністерством цифрової трансформації України за підтримки швейцарсько-української Програми «Електронне урядування задля підзвітності влади та участі громади» (EGAP), що впроваджується Фондом Східна Європа та фінансується Швейцарією. Інформаційний партнер – інтернет-видання Українська правда.

[EN](#)

[ПРО ПРОЄКТ](#)[МЕДІАОСВІТА](#)[ПЕРЕВІРЕНІ ДЖЕРЕЛА](#)[ПОДІЇ](#)[ПРОЙТИ ТЕСТ](#)[ПАРТНЕРИ](#)[КОНТАКТИ](#)[РЕПОРТЕР](#)

[4 / 4](#)

Звіт про стан медіаграмотності

Документ містить стратегічні цілі та завдання проєкту «Фільтр», кращі міжнародні практики та способи розвитку медіаграмотності.

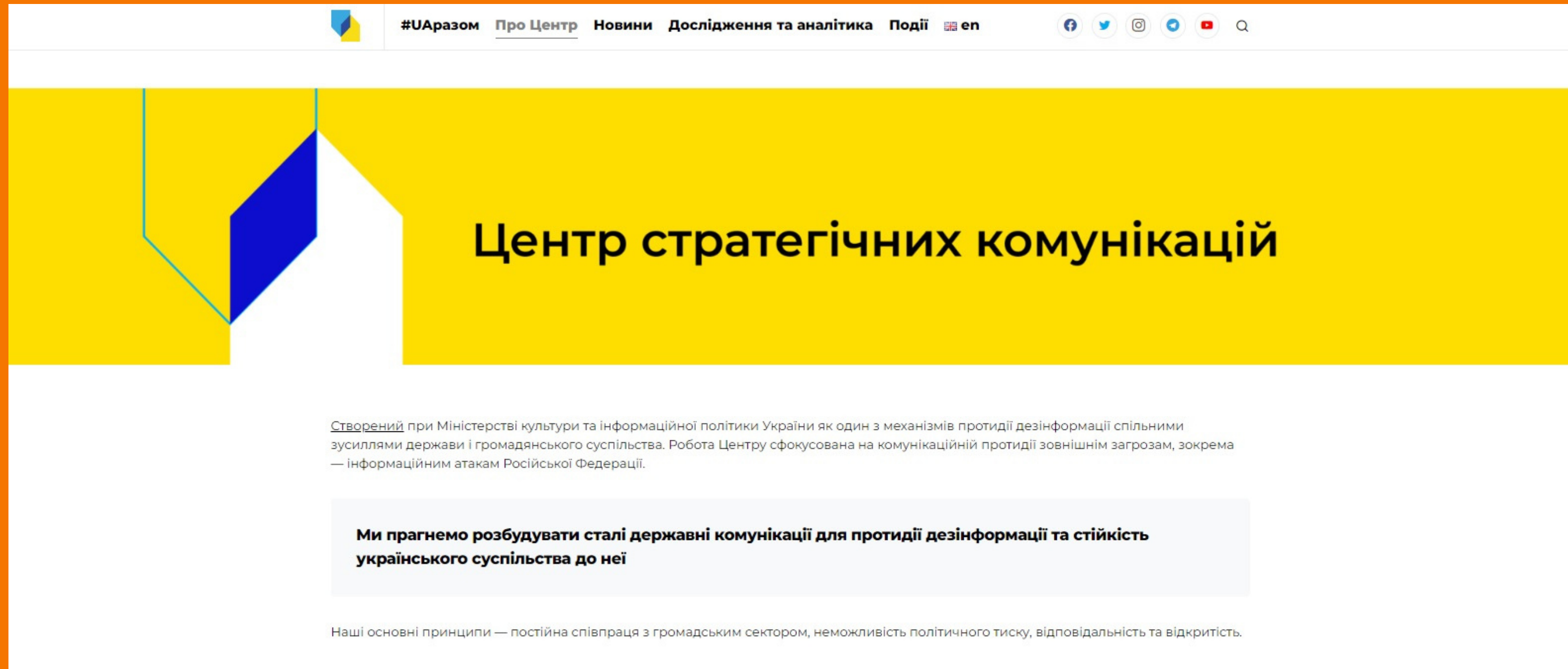
[ПЕРЕЙТИ →](#)

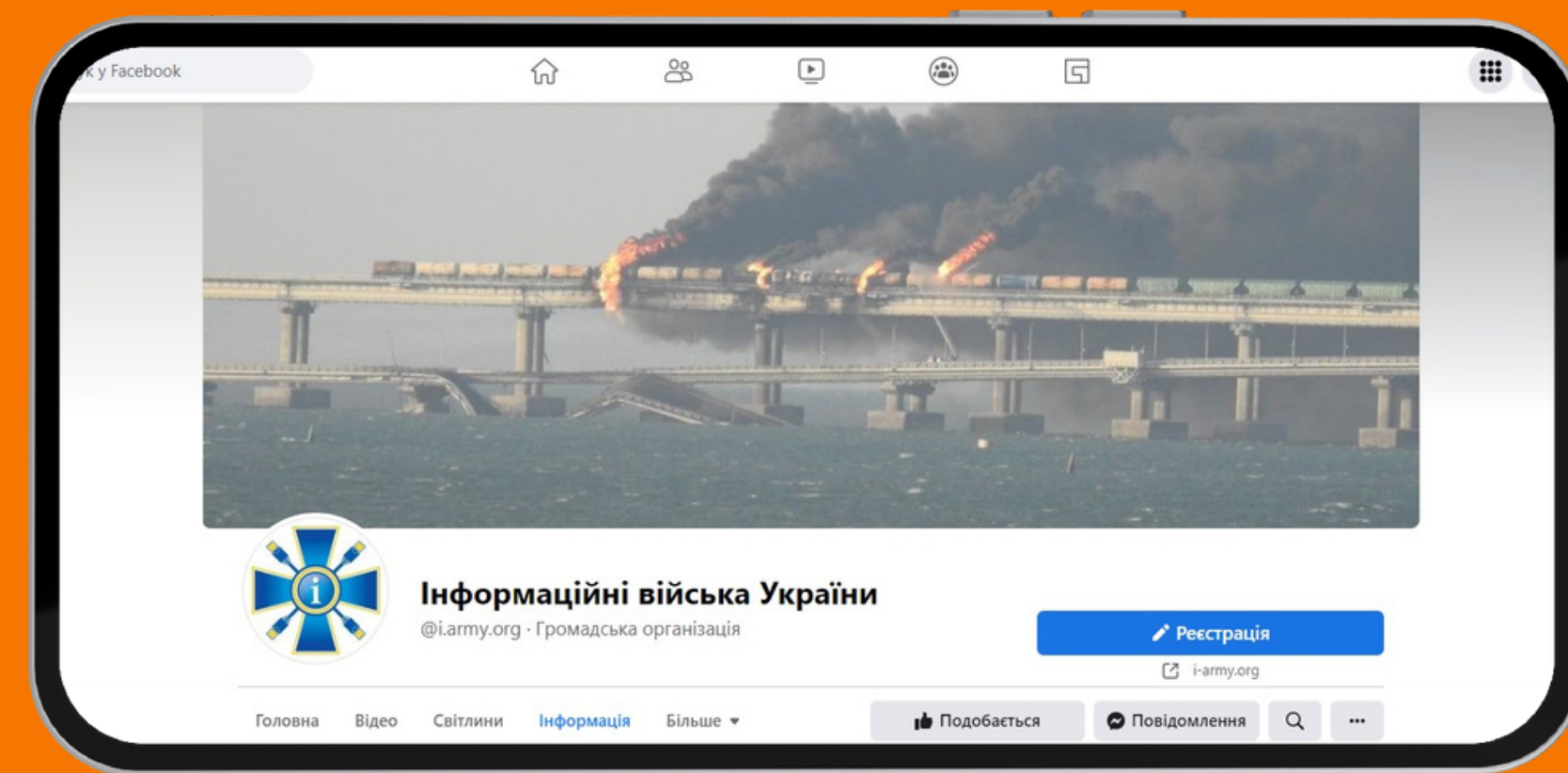
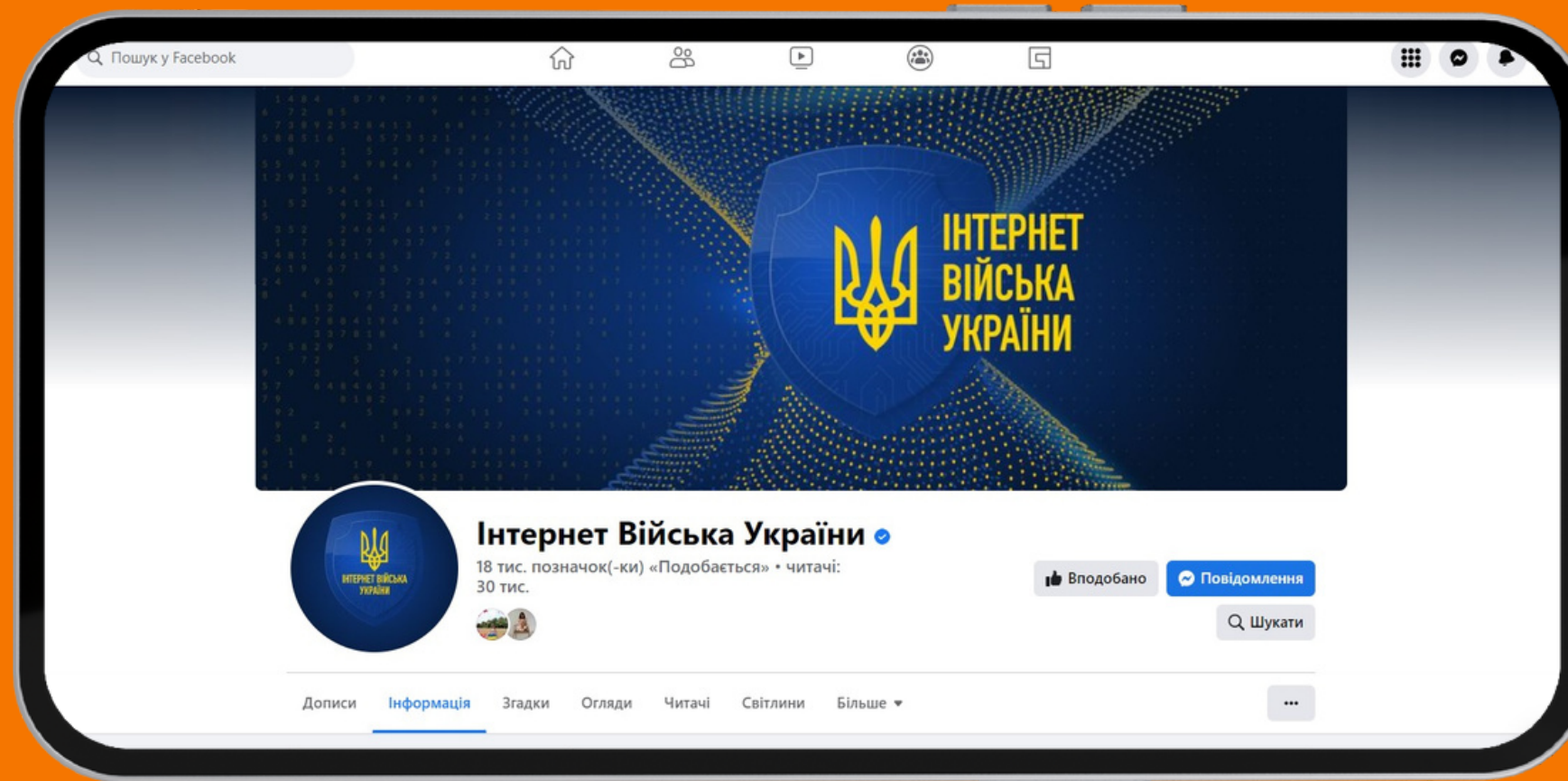
Про проєкт

Фільтр — це національний проєкт з медіаграмотності Міністерства культури та інформаційної політики України. Проєкт був заснований у 2021 році, щоб об'єднати зусилля держави, громадського сектору, міжнародних організацій та медіаспільноти задля покращення рівня медіаграмотності українців.

[БІЛЬШЕ ТУТ →](#)

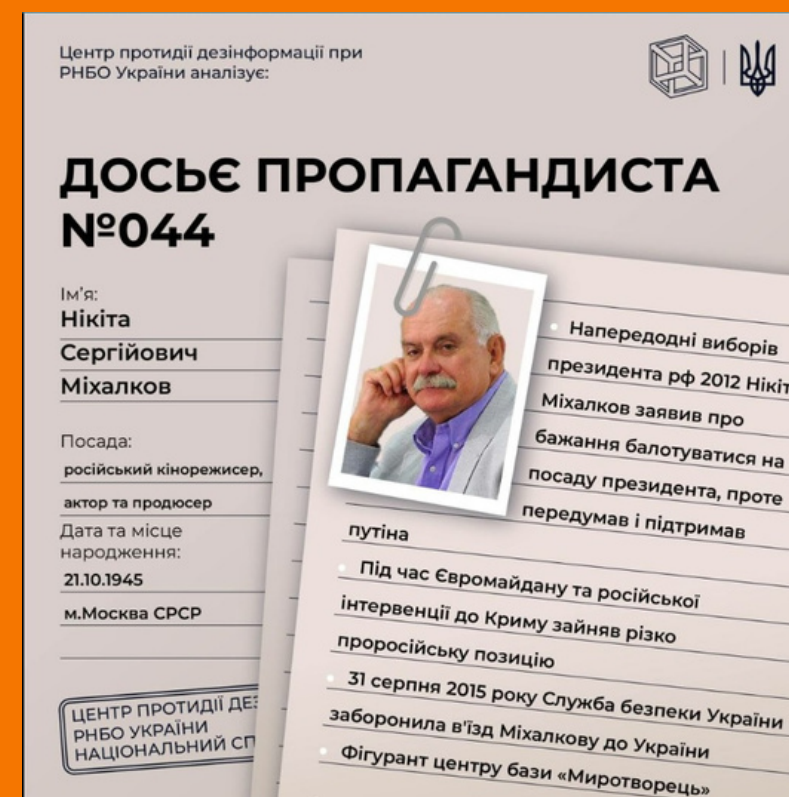
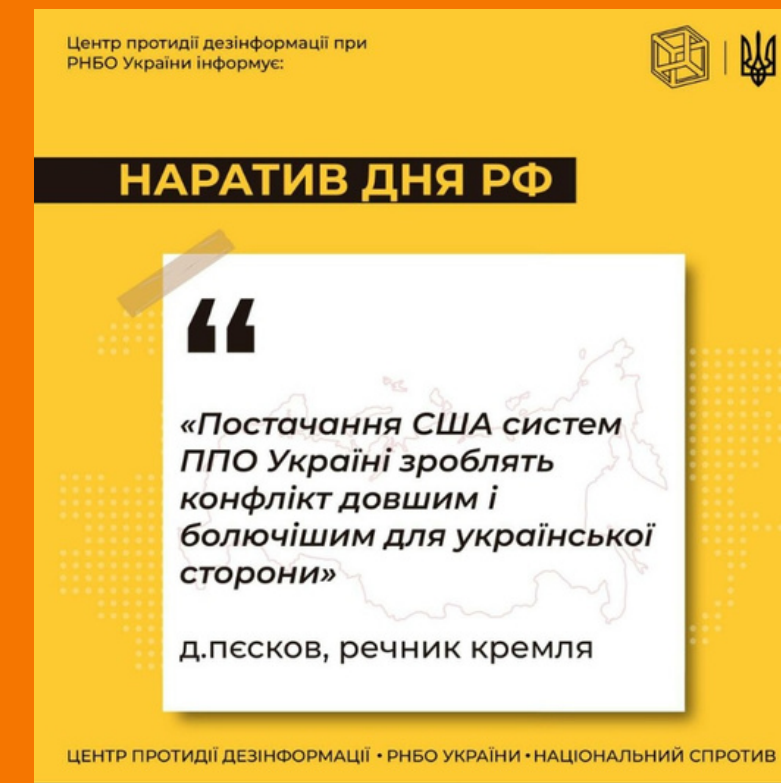

«Спільна ініціатива двох міністерств допоможе охочим синхронно розповсюджувати правдиву інформацію серед росіян, збирати голоси за петиції для європейців та боронити Україну в будь-який інший інформаційний спосіб! Зараз кожен цивільний українець буквально живе з телефоном в руках. Тож якщо у вас є доступ до інтернету і ви можете поширювати інформацію, вам в Інтернет-Війська України!»

Центр протидії дезінформації при РНБО України

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

ПРАКТИКИ ББЛІОТЕК

НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ

СОЦІО- КУЛЬТУРНА

- ТИЖДЕНЬ МЕДІЙНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ
- ТРЕНІНГИ
- КУРСИ
- ЛЕКЦІЇ
- ВИСТАВКИ

ІНФОРМАЦІЙНА

- ПАМ'ЯТКИ
- БУКЛЕТИ
- ОГЛЯДИ
- ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ
- СТАТТІ

БІБЛІОГРАФІЧНА

- БІБЛІОГРАФІЧНІ ТА ВЕБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ
- ТЕМАТИЧНІ РУБРИКИ В БД

ОФЛАЙН / ОНЛАЙН ЗАХОДИ

ПОСТІЙНІ / ЕПІЗОДИЧНІ

ОХОПЛЕННЯ АУДИТОРІЇ

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ
ДРУКОВАНІ/ ЕЛЕКТРОННІ:
МУЛЬТИМЕДІЙНІ, АУДІО,- ВІДЕО-, ТЕКСТОВІ

КАНАЛИ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

- ПАМ'ЯТКИ
- БУКЛЕТИ
- ОГЛЯДИ
- ПРЕЗЕНТАЦІЇ
- ІНФОРМАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ
- СТАТТІ
- БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСІБНКИ

- ТРЕНІНГИ
- КУРСИ
- ЛЕКЦІЇ
- ТРАДИЦІЙНІ / ВІРТУАЛЬНІ ВИСТАВКИ

- САЙТИ
- БЛОГИ
- СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ
- БАЗИ ДАНИХ

- ОСОБИ ПОХИЛОГО ВІКУ
- МОЛОДЬ
- ДІТИ

СОЦІАЛЬНО ВРАЗЛИВІ ВЕРСТВИ
НАСЕЛЕННЯ

Як розпізнати фейкові новини: рекомендації IFLA

01 березня 2017

28 лютого 2017 р. CNN розповідав про боротьбу з фейками в Україні, про канал StopFake. Також демонстрували плакат "Як розпізнати фейкові новини", підготовлений IFLA. Українська бібліотечна асоціація організувала його переклад і тепер цей плакат є й українською мовою. Використовуйте! Поширюйте!

Українська бібліотечна асоціація

Про нас ▾ Команда ▾ Приєднатись ▾ Новини та події ▾ Послуги ▾ Ресурси ▾ Підтримати

3. **Онлайн-курс з медіаграмотності, 24 вересня 2019 р. Зроби медіаграмотність стилем життя! (2019-09-24)**
(Календар подій/Онлайн-курс з медіаграмотності, 24 вересня 2019 р. Зроби медіаграмотність стилем життя!)

Онлайн-курс з медіаграмотності, 24 вересня 2019 р. Зроби медіаграмотність стилем життя! Кава — щоденний ритуал для багатьох із нас. За кавою ми обмінюємося останніми новинами з близькими та колегами. Однак, чи певні ми, що інформація, яку ми отримуємо та поширюємо, достовірна? Так само, як звичка ...

Створено 23 вересня 2019

4. **Тренінг «Практична медіаграмотність» для бібліотекарів у Львові, 27-28.03.2015 р. (2015-03-27)**
(Календар подій/Тренінг «Практична медіаграмотність» для бібліотекарів у Львові, 27-28.03.2015 р.)

Тренінг «Практична медіаграмотність» для бібліотекарів у Львові, 27-28.03.2015 р. МБФ «Академія української преси» (АУП) за підтримки програми «Бібліоміст» запрошує бібліотекарів публічних бібліотек із Львівської, Тернопільської, Івано-Франківської, Чернівецької та Закарпатської областей до участі в ...

Створено 25 лютого 2015

5. **Семінар "Практична медіаграмотність", 23.04.2015 р., м. Київ (2015-04-16)**
(Календар подій/Семінар "Практична медіаграмотність", 23.04.2015 р., м. Київ)

Семінар "Практична медіаграмотність", 23.04.2015 р., м. Київ Українська бібліотечна асоціація спільно з Гете-Інститутом в Україні 23 квітня 2015 р. проведе семінар для членів УБА на тему медіаграмотності. Семінар відбудеться з 10.00 до 12.30 у семінарській кімнаті Гете-Інституту (м.Київ, вул.Волоська, ...

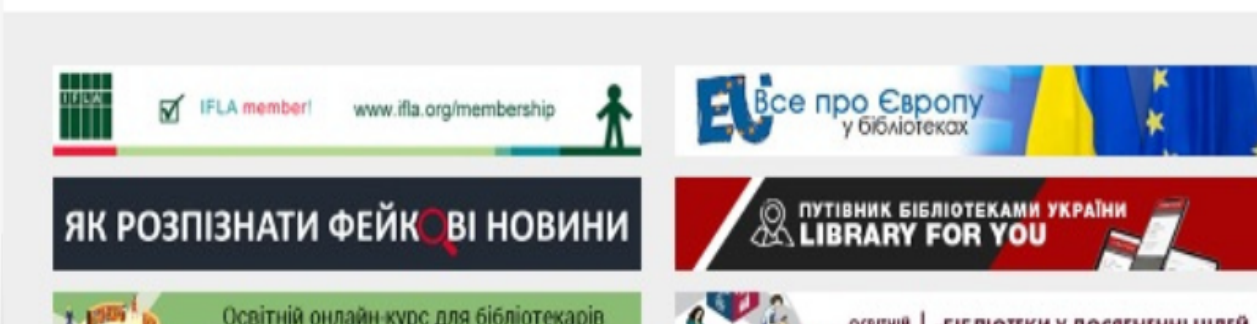
Створено 16 квітня 2015

6. **Фокус-семінар «Медіаграмотність: сучасні виміри», 27.04.2017 р., м. Київ (2017-04-27)**
(Календар подій/Фокус-семінар «Медіаграмотність: сучасні виміри», 27.04.2017 р., м. Київ)

Фокус-семінар «Медіаграмотність: сучасні виміри», 27.04.2017 р., м. Київ Українська бібліотечна асоціація спільно з Goethe-Institut в Україні 27 квітня 2017 р. проведе фокус-семінар для членів УБА на тему «Медіаграмотність: сучасні виміри». Семінар відбудеться з 10.00 до 12.30 у семінарській кімнаті ...

Створено 19 квітня 2017

7. **Онлайнова лекція «Критична медіаграмотність у формуванні інформаційної стійкості», 27 жовтня 2021 р. (2021-10-27)**
(Календар подій/Онлайнова лекція «Критична медіаграмотність у формуванні інформаційної стійкості», 27 жовтня 2021 р.)

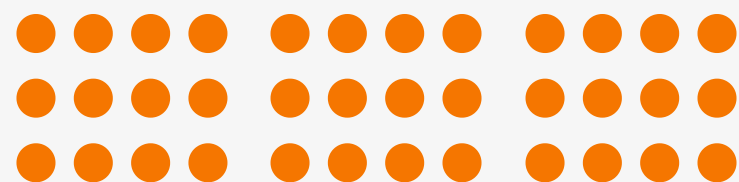
"Як розпізнати фейкові новини" - інформаційні матеріали, підготовлені IFLA і перекладені УБА для розповсюдження в бібліотеках України

Онлайн-курс з медіаграмотності "Зроби медіаграмотність стилем життя!"

Тренінг «Практична медіаграмотність» для бібліотекарів

Фокус-семінар «Медіаграмотність: сучасні виміри»

Онлайнова лекція «Критична медіаграмотність у формуванні інформаційної стійкості»

Інформаційно-бібліографічний дайджест до Місяця цифрової грамотності в межах проекту Міністерства цифрової трансформації «Дія. Цифрова освіта» <https://osvita.diia.gov.ua/courses>

Нещодавно Міністерство цифрової трансформації підписало меморандум про співпрацю із Українською бібліотечною асоціацією, і саме бібліотеки стали першими амбасадорами цифрової освіти

1 листопада 2021 р. в межах проекту Міністерства цифрової трансформації «Дія. Цифрова освіта» стартував Місяць цифрової грамотності.

Ми долучилися до масштабної інформаційної кампанії, щоб надихнути користувачів нашої молодіжної бібліотеки на набуття цифрових навичок!

Ще у минулий локдаун наша бібліотека потурбувалася про грамотність наших користувачів у сфері цифрової безпеки і створила ряд бібліографічних дайджестів.

В Україні стартував Місяць цифрової грамотності

53% українців володіють цифровою грамотністю нижче базового рівня. Тому Міністерство цифрової трансформації України оголошує місяць цифрової грамотності – масштабну інформаційну кампанію, яка надихне українців на навчання цифрових навичок.

Місяць цифрової грамотності відбудеться в межах національного проекту [Дія.Цифрова освіта](#) в листопаді 2021 року.

Ініціативу вже підтримали Київстар, Укрпошта, WOG, Цитрус, robota.ua, Jooble, MEGOGO, «Проект підтримки Дія», що впроваджується ПРООН в Україні за фінансової підтримки Швеції, і перелік партнерів постійно оновлюється.

Стратегічний партнер – швейцарсько-українська Програма EGAP, що виконується Фондом Східна Європа. Інформаційним партнером став Facebook.

Закликаємо лідерів думок і соціально відповідальні компанії долучатися до ініціативи.

- Щодня впродовж місяця спільно з партнерами ми будемо:
- розповідати про цифрові компетентності та проводити інтерактивні квестові завдання на вивчення кожної з компетентностей;
- складати національний тест з цифрової грамотності Цифрограм для громадян, а також Цифрограми для

<https://msmb.org.ua/biblioressursi/bibliografafiya/aktualnyi-temi/prosto-shvidko-zruchno/>

Міністерство цифрової трансформації України та ВГО Українська бібліотечна асоціація підписали Меморандум про співпрацю, в рамках якого 6000 бібліотек стали хабами цифрової освіти

Всесвітній тиждень медійної та інформаційної грамотності

Організувати День медіа та інформаційної грамотності (МІГ)

Організувати круглий стіл, виставку, або виставити плакат Всесвітнього тижня МІГ, чи інші освітні плакати, пов'язані з медіа та інформаційною грамотністю

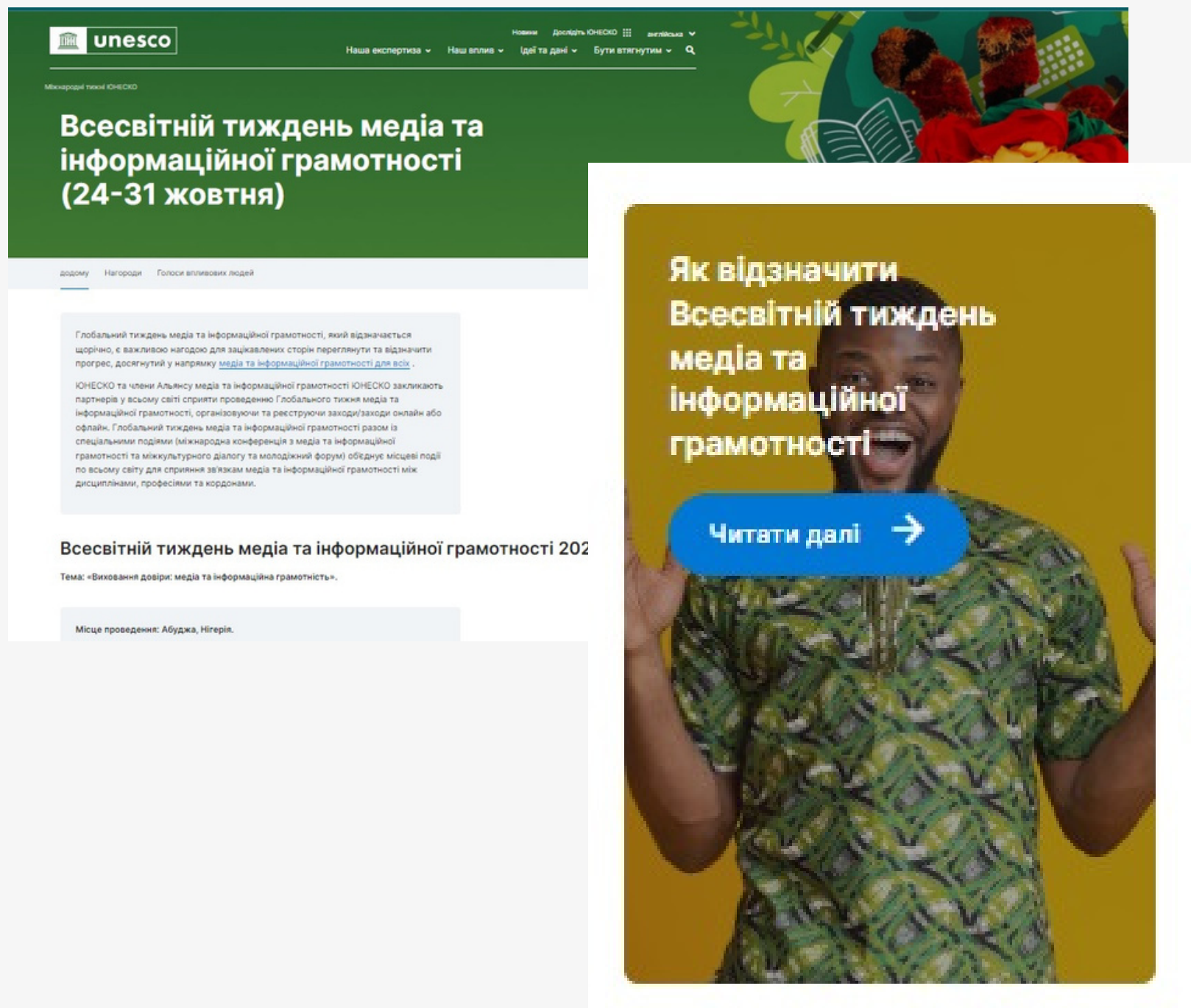
Використовувати соціальні мережі для підвищення обізнаності громадянського суспільства про медіа та інформаційну грамотність

Відправити лист або повідомлення в соціальних мережах із закликом робити більше для просування МІГ у вашій громаді

Поширювати публікації і акції ЮНЕСКО та інших організацій, що займаються впровадженням МІГ

Пропагувати або записатися на онлайн-курс медіа та інформаційної грамотності

Брати участь у глобальних онлайн-дебатах, збагачуючи свої знання про медіа та інформаційну грамотність на основі інших ініціатив і досвід

Цикл заходів до Всесвітнього тижня МІГ в бібліотеках

НБУ ім. Ярослава Мудрого

Дніпропетровської обласної бібліотеки для молоді ім. М. Светлова по проведенню Всесвітнього тижня медійної та інформаційної грамотності з 24 по 30 жовтня 2020 року

Дія. Цифрова освіта. Індивідуальні консультації	9.00-19.00	Інтернет-центр
Як забезпечити безпеку дітей в мережі Інтернет. Індивідуальні бесіди з батьками	9.00-19.00	Відділ абонементу
Я у кіберпросторі. Міні-тренінг	24 жовтня 12.00	Інтернет-центр
Безпека дітей в Інтернеті. Виставка-вікторина	25 жовтня 12.30	Відділ абонементу
Media IQ. Огляд англomовних сайтів з медійної грамотності	25 жовтня 15.00	Молодіжний простір

Протидія дезінформемії: медійна та інформаційна грамотність кожного і для всіх

Будь на часі! Дій! Рекламна акція проекту «Дія. Цифрова освіта»	27 жовтня 11.00-13.00	Сквер Героїв, парк Лазаря Глоби
Я ZOOMю! Практикум роботи з сервісом відеоконференцій	27 жовтня 11.00	Інтернет-центр
Музи + медіа. Віртуальний огляд публікацій журналу «Музичний керівник»	28 жовтня	Сайт ДОБМ
Медіабетмен рятує місто: медіаграмотна місія. Онлайн-гра	28 жовтня 12.00	Інтернет-центр
MediaSapiens. Інформаційне пеленгування	29 жовтня 10.30	Молодіжний простір
"Stopsexting". Квест з кібербезпеки.	29 жовтня 12.30	Молодіжний простір Відділи бібліотеки

Дніпропетровська обласна бібліотека для молоді

Цикл заходів відбувся у Сумській ОУНБ

Всесвітній тиждень медійної та інформаційної грамотності-2020 в бібліотеці

- 26.10. Інформаційна відеопам'ятка «Читай, сприймай, але перевіряй: фактчекінг, як протидія дезінформації»
- 27.10 Виставка плакатів «Доброчесність у навчанні»
- 28.10 QR постер-довідка «Медіаграмотність сьогодні - це спосіб життя»
- 29.10 Онлайн-огляд «Медіаграмотність - моя інформаційна безпека!»
- 30.10 Тест «Перевір свій рівень медіаграмотності»

Ukraine NOW Сумська обласна універсальна наукова бібліотека м.Суми, вул. Героїв Сумщини, 10 (0542) 700-099 e-mail: sumylib@ukr.net

Сумська ОУНБ

Матеріали презентації до Тижня МІГ

ПЕРЕВІРЯЙТЕ ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ

Перш ніж реагувати на новину, зверніть увагу на джерело, що її опублікувало чи поширило. Медіа, що шанують свою репутацію не стануть ризикувати, публікуючи неправдиву інформацію. І яким би популярним не було джерело, завжди намагайтеся знайти оригінал новини, щоб особисто упевнитися в її достовірності.

Також суттєвим є компетентність джерела у проблемі, що розглядається. Так, офіційну інформацію варто перевіряти в офіційних джерелах - на офіційних сайтах організації чи установи, що має відношення до теми повідомлення. Якщо новина звучить, наприклад, "Уряд позбавив держслужбовців пенсії..." , не полінуйтеся зайти на офіційний сайт Кабінету Міністрів і переконайтеся, чи є достовірною така інформація

ЗВАЖАЙТЕ НА СТИЛЬ ПОВІДОМЛЕННЯ

Якщо у тексті повідомлення використовується занадто емоційна лексика: перебільшення, невідповідні або надумані епітети, негативно забарвлені слова - ймовірно, завданням дописувачів є звернення до ваших емоцій, а не до раціонального мислення. Вас хочуть налякати, обурити, а відтак, змусити діяти зопалу, в інтересах розповсюджувача інформації.

Вислови, що мають насторожити: «нахабно заявив», «щиро запевнив», «підозрілий вигляд» тощо

НЕ ДОВІРЯЙТЕ СУМНІВНИМ АВТОРИТЕТАМ

Часто в текстах новин не вказують автора висловлювання. Таким чином, думка певної людини, чиє припущення, здогад або сподівання подають як dokonаний факт, а саму людину представляють авторитетом, думці якого варто довіряти. Посилання на "британських вчених", "прогнози експертів", "власні джерела, що побажали залишитися невідомими" є ознакою інформації сумнівної якості

ЗВЕРТАЙТЕ УВАГУ НА ДАТУ ПУБЛІКАЦІЇ

Привітність, коли саме опублікували повідомлення, що потрапило до вашої інформаційного середовища. Якщо дата не актуальна, це може бути як помилкою, так і маніпуляцією, суть якої у формуванні певної думки в суспільстві, вигідної розповсюджувачам новини на цей момент. Але в обох випадках така інформація не має ніякої цінності

Відділ довідково-інформаційного
обслуговування
НБУ ім. Ярослава Мудрого

ПОРАДИ З МЕДІАГРАМОТНОСТІ для користувачів Інтернет-центру

За матеріалами
Української бібліотечної асоціації
<https://ula.org.ua/296-navchalni-materiali-seminariv-ta-treningiv/>
Бібліотеки масової комунікації та медіаграмотності Академії української преси
<http://aup.com.ua/books/mbm/>

ЧИТАЙТЕ НЕ ЛИШЕ ЗАГОЛОВОК, А ВСЮ СТАТТЮ

Заголовок має коротко переповідати суть новини, але часто зустрічаються так звані клікабельні назви, ознаками яких є експресивні вислови на кшталт «Шокуюча правда!», «Ви не повірите...», «Сенсація», «Читати всім!», на яку читач має зреагувати і відкрити новину, але, як правило, зміст таких новин не відповідає назві.

Є й інша мета, для якої використовують гучні заголовки - сформулювати думку читача без перегляду самої новини. Щоб не стати жертвою такої маніпуляції, слід прочитати новину повністю

ПОРІВНЮЙТЕ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Важливо перевіряти потрібну інформацію за допомогою кількох джерел. Чим більша кількість джерел подає однакові відомості, тим більше гарантій достовірності інформації. До випадкових, одиничних повідомлень необхідно ставитися з обережністю

ОСТЕРІГАЙТЕСЯ ХИБНОЇ АРГУМЕНТАЦІЇ

Якщо висловлювання не підкріплене конкретними фактами, а в якості аргументів використовуються загальні фрази на зразок "загальновідомий факт", "зрозуміло, що...", "кожному відомо..." тощо, воно є сумнівним

ЗВЕРНІТЬСЯ ДО БІБЛІОТЕКАРЯ

Якщо Ви сумніваєтесь - зверніться за допомогою до бібліотекаря. Він допоможе розпізнати неправдиві відомості та натомість запропонує Вам якісну і достовірну інформацію з авторитетних джерел

Доба, в яку ми живемо, називається інформаційною. І якщо донедавна нас переконували, що хто володіє інформацією, той володіє світом, в наш час інформацією володіють усі. А от розпізнати серед масивного інформаційного потоку те, що дійсно варте нашої уваги, не стати жертвою інформаційної війни та медійних маніпуляцій - це необхідні вміння для сучасної людини. Пропонуємо Вам декілька порад з медіаграмотності, які допоможуть Вам почуватися безпечніше в інформаційному середовищі Інтернет

Для бібліотечних фахівців

освіта » Тренінг з медіаграмотності «Як виграти в інформаційній війні»

Тренінг з медіаграмотності «Як виграти в інформаційній війні»

26 липня 2022 року методичною службою ЖОУНБ ім. О.Ольжича в ході виїзного комплексного обстеження діяльності комунального закладу «Іршанська публічна бібліотека» Іршанської територіальної громади для бібліотекарів сільських книгозбірень Іршанської та Новоборівської ТГ було проведено тренінг «Як виграти в інформаційній війні», який провела кваліфікований тренер з медіаграмотності, головний методист ОУНБ Галина Козаченко.

В умовах війни ми стикаємось з великим обсягом інформації, яка не завжди підтверджена та містить фейки для розгону паніки. Базовими ж у протидії дезінформації залишаються аналітика, моніторинг та ідентифікація фейків.

Під час тренінгу бібліотекарі ознайомились з актуальними інструментами критичного мислення, вчилися методам розпізнавання неправдивої інформації та способи боротьби з нею.

Сподіваємось, що отримані знання бібліотечні фахівці – учасники тренінгу успішно застосовуватимуть як у власному повсякденному житті, так і в професійній діяльності.

Житомирська ОУНБ

<http://www.lib.zt.ua/ua/education/node/10594>

Херсонська централізована бібліотечна система

Пошук

Адреса: 73000 м. Херсон, вул. Потьомкінська, 97
тел.: (0552) 49-05-16
факс: (0552) 49-02-11
e-mail: Khersoncbs15@gmail.com
Skype: cls.ks.ua.69

Головна Про бібліотеку Читачам Відділи Філії Інтернет-ресурси Хроніка Зв'язок

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

На першому занятті **Школи медіаграмотності ХЦБС 2020 року** ви згадаєте минулорічні теми школи, поміркуєте гад важливістю контролю над робочими інтернет-акаунтами, довідаєтеся про переваги візуального контенту та візуальні стратегії бібліотечних блогів, визначите для себе правила сучасного бібліотечного відеомейкінгу, дізнаєтеся про кілька корисних додатків для бібліотечного відеоблогера.

Дивитися на YouTube **ЯТТЯ**

Настав час для другого заняття Школи медіаграмотності ХЦБС. В ньому ми поговоримо про молодіжну музику та пародії на неї, культуру ютуб-реакцій та популярні серіали, про використання молодіжної музичної культури на масових заходах і про те, як шукати книги для читаючої молоді... Словом, є чимало важливих і цікавих тем, а в описі до відео ви знайдете і корисні посилання.

Жовтень 2022						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						
« Лют						

Херсонська ЦБС

<http://cls.ks.ua/chitacham/mediagramotnost>

Для користувачів бібліотек Для широких верств населення

Хмельницька міська рада

Школа медіаграмотності

КАЛЕНДАР ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТ

Цифрова освіта
Офіційний хаб

Бібліотеки Хмельницького

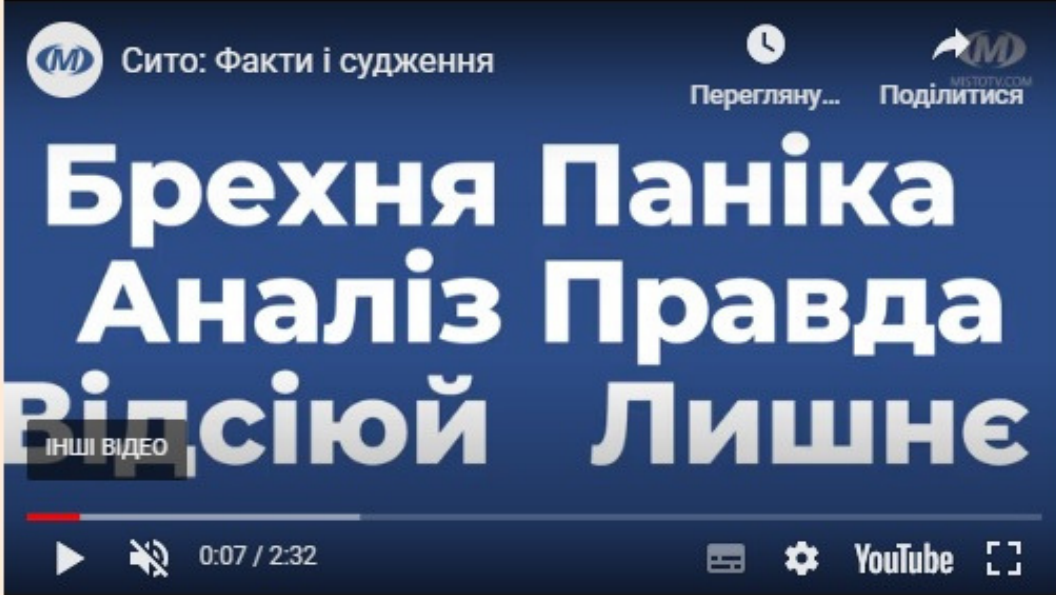
ХМЕЛЬНИЦЬКІ КРАЄЗНАВЧИ СІМПАТІ
НАУКОВО-КРАЄЗНАВЧИЙ ТЕРМІНОЛ
ВІДПУСК 10

Випуск 3. Фейкові хвилі

Дивитися на YouTube

Випуск 4. Факти і судження

ІНШІ ВІДЕО

Хмельницька ЦБС

**Хмельницька міська
централізована
бібліотечна система**

- » Про ЦБС
- » Бібліотеки
- » Читачам
- » Ресурси бібліотек
- » Віртуальні виставки
- » Наша Україна
- » Наше місто
- » Літературна світлиця
- » БібліоЖиття
- » Фотогалерея
- » Відеогалерея
- » **Проекти та програми**
- » Карта сайту

Проекти та програми

[Головна](#) » [Проекти та програми](#)

Школа медіаграмотності

Адміністрація ЦБС
1 Вересня 2018 р.

м. Хмельницький, вул. Подільська, 78,
центральна публічна бібліотека

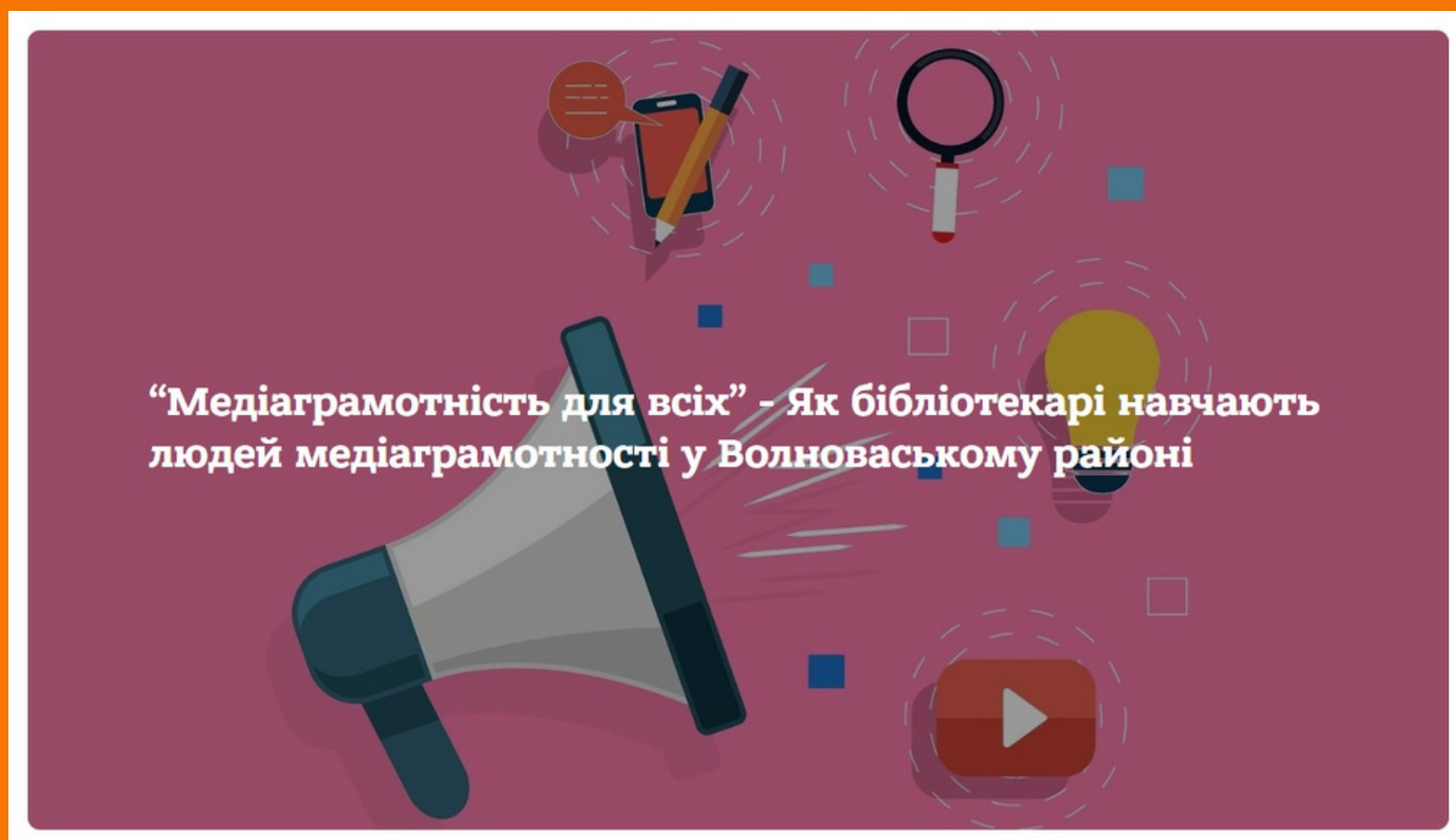
БібліоХаб центральної публічної бібліотеки

Навчання безкоштовне.
Єдина умова – бути читачем бібліотеки.

"Сито" - проєкт з медіаграмотності, що реалізовується
Центральною публічною бібліотекою у партнерстві з
Хмельницькою муніципальною телерадіокомпанією «Місто»

"Школа медіаграмотності" - навчальний курс для читачів
бібліотеки .

Для громади

Волноваська ЦБС

<https://volnovakha.city/articles/105797/mediagramotnist-dlya-vsih-yak-bibliotekari-navchayut-lyudej-mediagramotnosti-u-volnovaskomu-rajoni>

Для освітян

Миколаївською обласною універсальною науковою бібліотекою було запропоновано Управлінню освіти Вознесенської міської ради також провести тренінг «Медіаграмотність: розібратися не можна повірити» для викладачів коледжів та вчителів загальноосвітніх шкіл міста Вознесенська. Ми вдячні начальнику Управління освіти Кисільовій Світлані Вікторівні за плідну співпрацю у проведенні методичного тренінгу з медійної грамотності. Бібліотеки і школи - єдиний механізм, діяльність якого спрямована на виховання підростаючого покоління. Спільні зусилля педагогів і бібліотекарів є одним із необхідних чинників, швидкого та якісного надання необхідної інформації, які матимуть добрі наслідки та допомагатимуть гармонійному розвитку нашого міста.

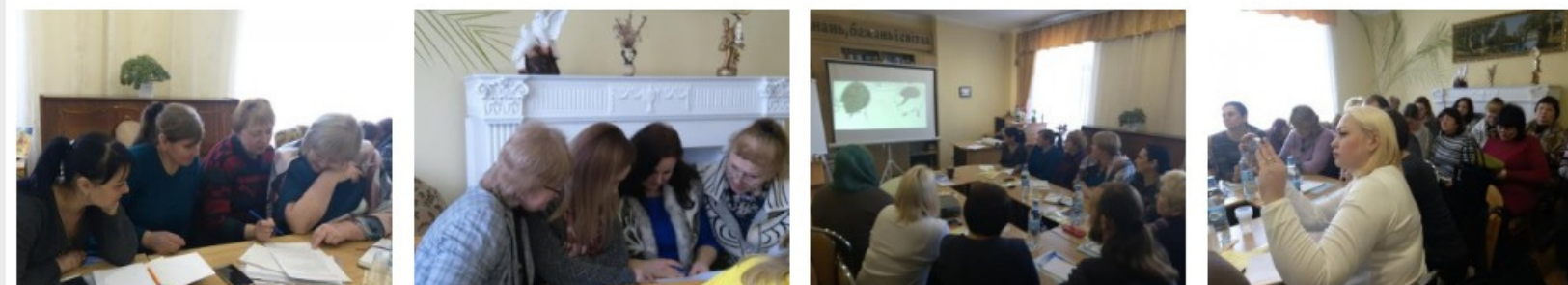
Сучасний користувач повинен розуміти, наскільки важливо володіти інформацією, зберігати її, систематизувати і передавати, а найголовніше - критично оцінювати, відрізняючи від пропаганди та маніпулятивної брехні, формувати аргументоване власне бачення подій.

Медіаграмотність - сучасна потреба інформаційного суспільства, а сучасні можливості бібліотеки – шлях до неї!

Бібліотека №1

КЗ «Бібліотечна мережа м. Вознесенська»-

Центр місцевого краєзнавства

Миколаївська ОУНБ

<https://voz.gov.ua/kultura/1661-trening-z-mediagramotnosti-v-biblioteci.html>

Для ВПО

БІБЛІОТЕЧНА ПОЛИЧКА

медіаграмотність в умовах інформаційної війни".

І знову практичні...

Члени клубу "Разом" працюють над практичними завданнями разом:)

Хмельницька ОУНБ

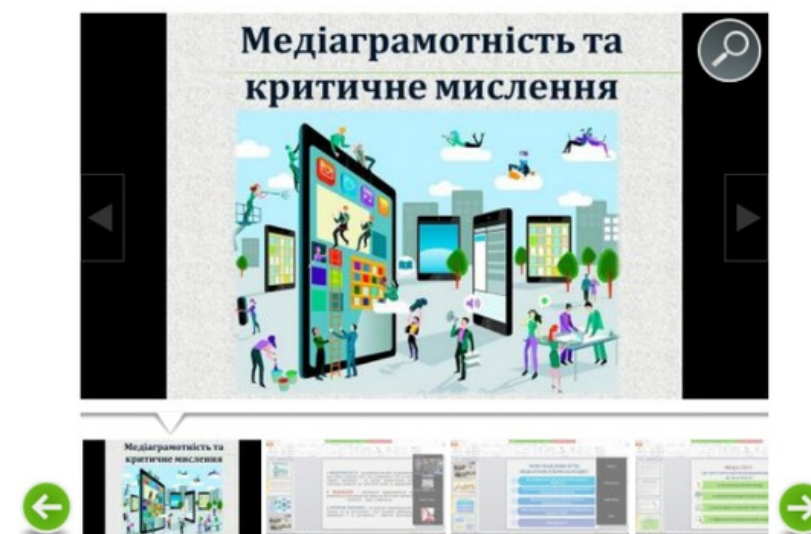
<https://nmvkm.blogspot.com/2015/10/26.html>

Для осіб з інвалідністю

«Медіаграмотність та критичне мислення»

Дистанційний тренінг в межах тренувального курсу «Ярмарка соціальних дій»

12 травня в Інклюзивному читальному залі в межах тренувального курсу «Ярмарка соціальних дій» відбувся дистанційний тренінг «Медіаграмотність та критичне мислення». Захід був організований для користувачів відділу до Міжнародного дня захисту прав людей з інвалідністю. Під час тренінгу говорили про важливість медіаосвіти в сучасному інформаційному світі. В тому числі, обговорили завдання та методи медіаосвіти, правила та джерела критичного мислення. Після проведення практичних вправ присутні дійшли до висновку, що нині вміння критично мислити є досить актуальним, адже в сучасному інформаційному просторі важливо відрізнити достовірну інформацію від маніпуляцій.

Житомирська ОУНБ

<http://www.lib.zt.ua/ua/newsua/node/9610>

Для інших соціально вразливих верств населення

Лекція про медіаграмотність

2021, 15 Листопада

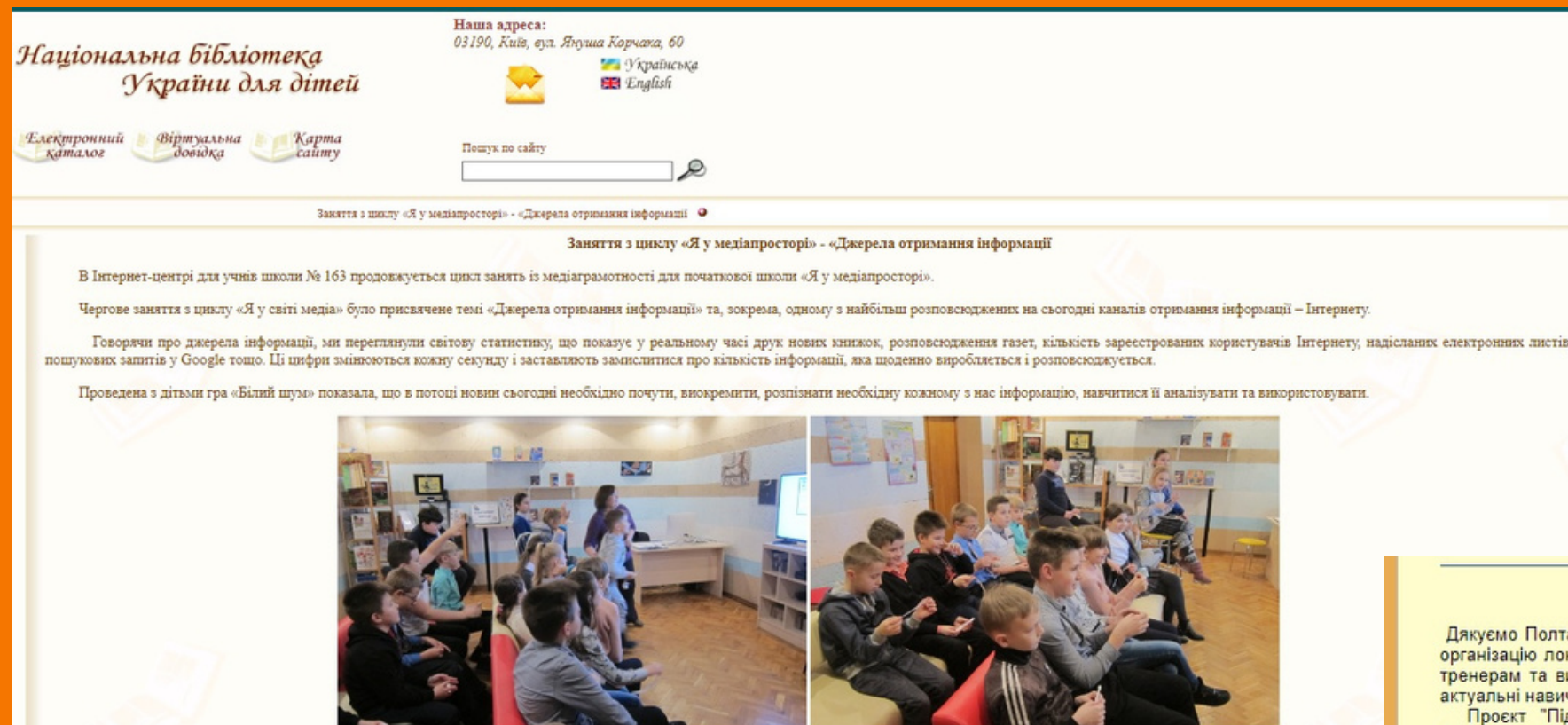

Чергова онлайн-зустріч із засудженими, що перебувають в установах виконання кримінальних покарань Київської, Житомирської, Чернігівської та Черкаської областей, відбулася 12 листопада в межах реалізації проекту «Видима бібліотека» на платформі Zoom.

Сучасна людина повинна бути не просто освіченою, а медіаграмотною, оскільки кругом чатують пастки та небезпеки у вигляді неправдивої інформації. Не знаючи «підводних каменів», що криються не лише у соціальних мережах та в інтернеті, а й у друкованих джерелах, дуже легко потрапили у пастку маніпуляторів та фейків.

Публічна бібліотека ім. Лесі Українки
<https://lukl.kyiv.ua/novyny/lektsiya-pro-mediahramotnist/>

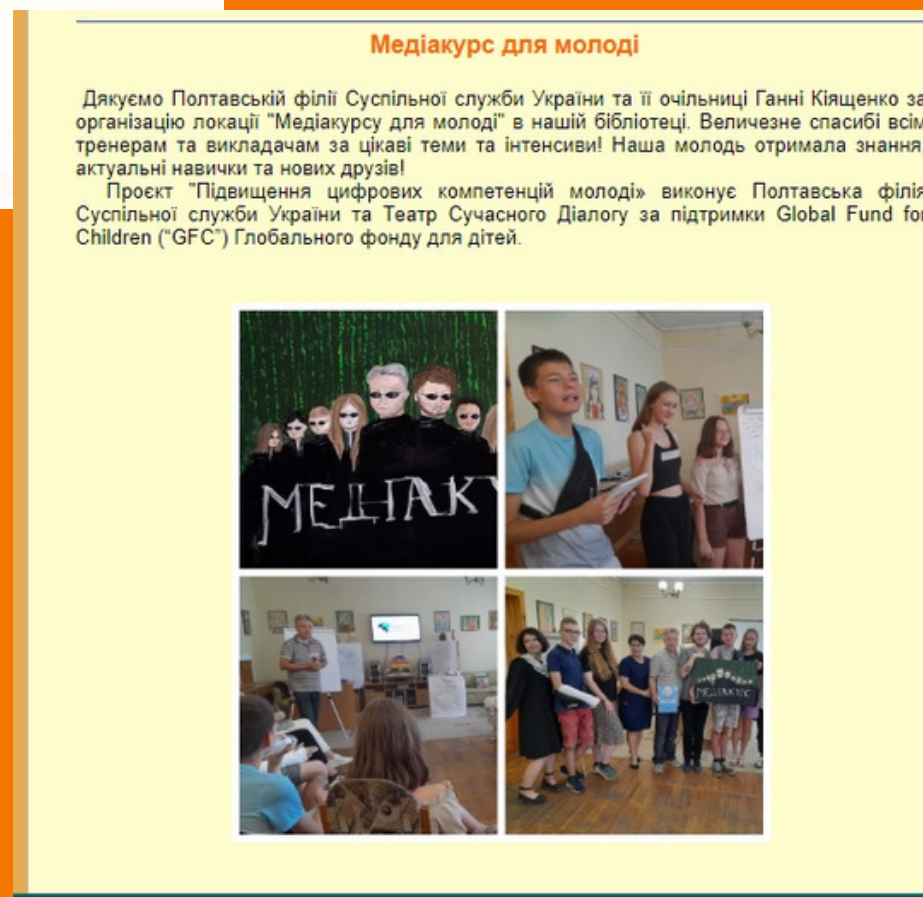
Для дітей

НБУ для дітей

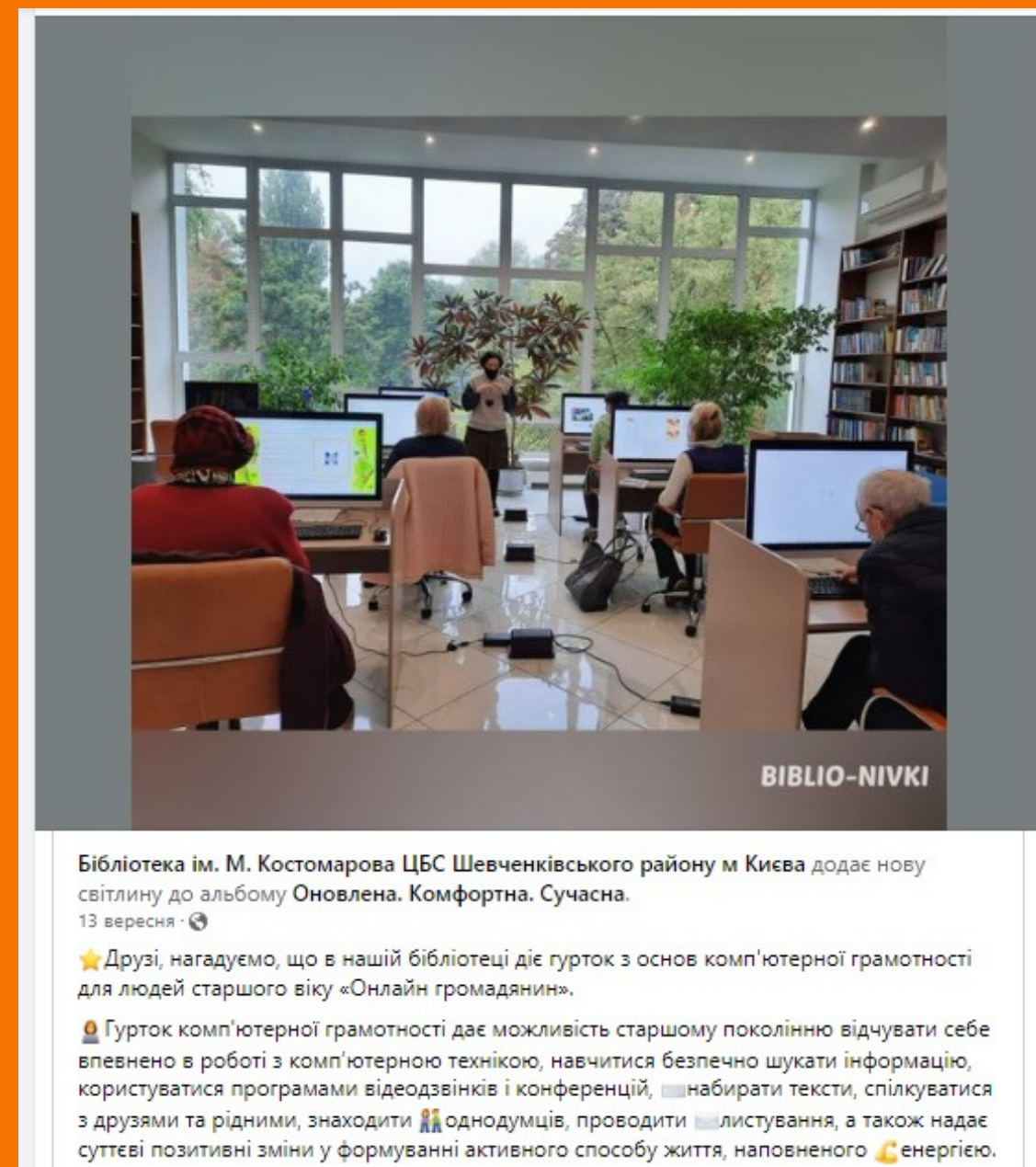
<https://chl.kiev.ua/Default.aspx?id=9101>

Для молоді

Полтавська ОУНБ
<https://libgonchar.org/>

Для людей похилого віку

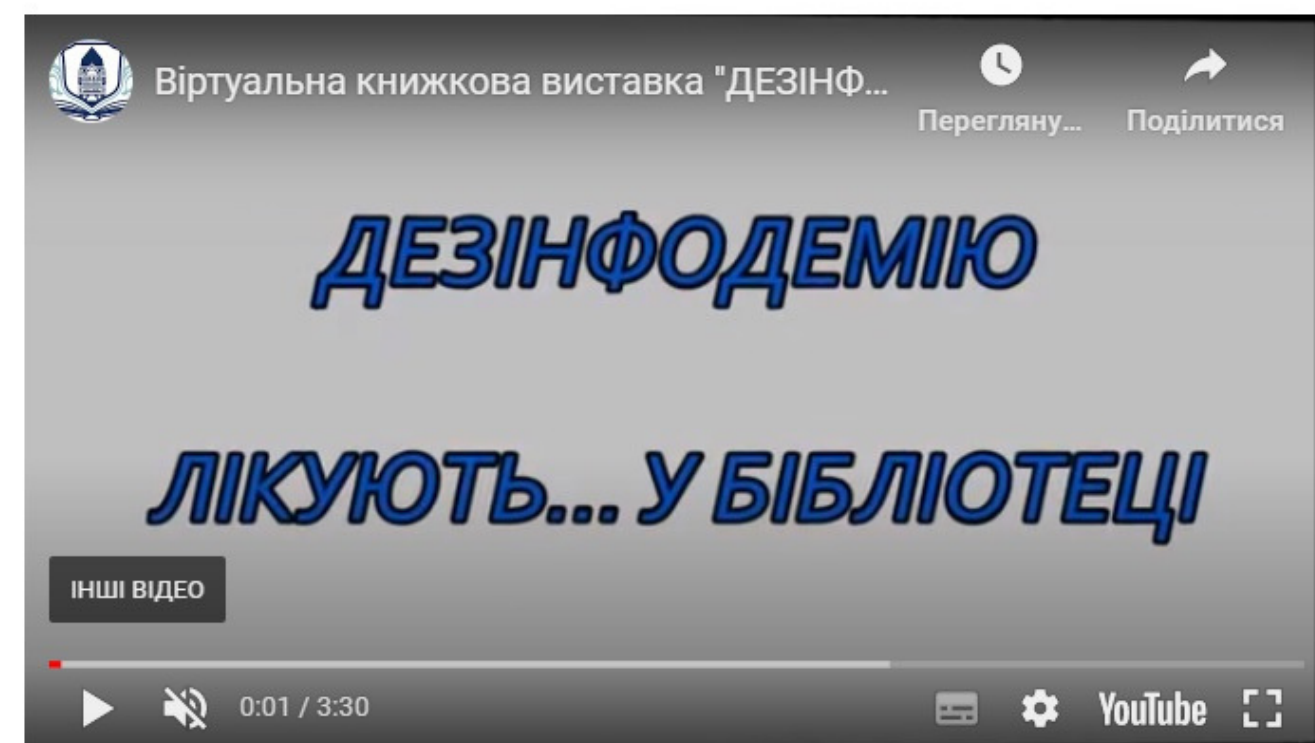
Бібліотека ім. м. Костомарова Київської ЦБС

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02oBQwv9imN7DGNBs8X3dLdXzKVbMj9mj4WeaXZdqkHa8uM5nUSYfHwGAE7xc34HDjl&id=100000930043256

Різноманітні форми інформаційних матеріалів

Виставки традиційні / віртуальні

Наприклад, Чернігівська ОУНБ імені В.Г. Короленка представила віртуальну книжкову виставку "ДЕЗІНФОДЕМІЮ ЛІКУЮТЬ... У БІБЛІОТЕЦІ"

Чернігівська ОУНБ

https://www.youtube.com/watch?v=jLd_z_SnJlc

Хмельницька ОУНБ

http://ounb.km.ua/news/2021/2021_10_23_5/2021_10_23_5.php

Друковані матеріали / Електронні посібники

У наш час вміти орієнтуватися у потоці інформації дуже важливо. Такі поняття, як «Інформаційна війна», «Пропаганда», «Фейк» в останні роки стали невід'ємною частиною повсякденного життя. Багато хто вважає, що його не можливо обдурити, чи маніпулювати за допомогою інформації, в нього на все є своя думка. Чи так це насправді? Чи можете ви відрізнити «фейк» від достовірної інформації? Чи можете ви критично мислити? Перевірити та аналізувати інформацію? Коротше кажучи, чи є ви медіаграмотною людиною?

В сучасному світі інформації дитина також повинна вміти її критично оцінювати і знати, яким джерелам можна довіряти, що таке фейкові новини та як захиститися від маніпуляцій. Для юних друзів у нагоді стане навчальна гра «Медіазнайко» <https://www.aup.com.ua/Game/index.html>, адаптована Академією української преси. Гра розрахована на дітей шкільного віку та дає можливість в цікавій ігровій формі дізнатися якомога більше про інформаційне (медійне) поле та стати медіазнайком.

У ТВОЄМУ МІСТІ з'явилась ФАБРИКА БРЕХНІ, ЯКА КОЖНОГО ДНЯ ВИРОБЛЯЄ ВЕЛИКУ КІЛЬКІСТЬ ФЕЙКІВ, ДЖИНСИ, МАНІПУЛЯЦІЙ ТА ПРОПАГАНДИ.

Для аудиторії 18+ пропонуємо гру «Медіаграмотна місія» від IREX. Проект дає можливість дорослим перевірити свої знання та навички з медіаграмотності та критичного мислення, а також покращити їх в ігровій формі. http://irex.mocotms.com/ml_game/story_html5.html

Бути медіаграмотним просто необхідно, бо інформація – це зброя XXI століття, і щоб стати медіаграмотним не достатньо пройти онлайн курси та отримати сертифікат і на цьому зупинитися.

Медіаграмотність (медійна грамотність) – сукупність знань, навичок та умінь, які дозволяють людям аналізувати, критично оцінювати і створювати повідомлення різних жанрів і форм для різних типів медіа, а також розуміти й аналізувати складні процеси функціонування медіа в суспільстві, та їхній вплив.

Бібліотека-філія для дітей № 13
МЦБС м. Кропивницького
вул. Чигиринська, 2
<http://biblioteka-filiya13.edukit.kr.ua>

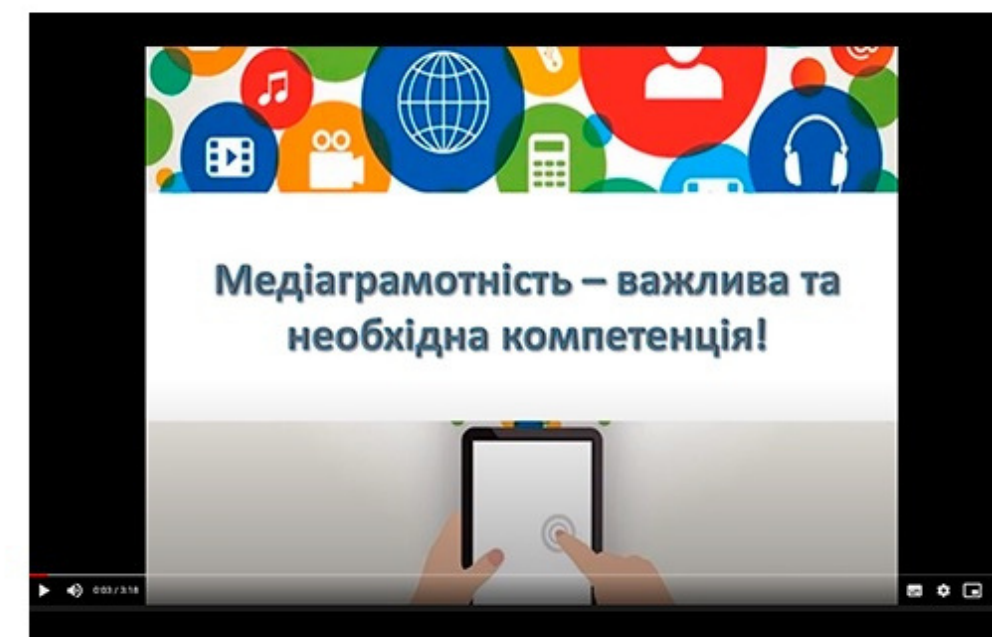
Кропивницька ЦБС

[http://biblioteka-](http://biblioteka-filiya13.edukit.kr.ua/bibliotechni_vidannya/)

[filiya13.edukit.kr.ua/bibliotechni_vidannya/](http://biblioteka-filiya13.edukit.kr.ua/bibliotechni_vidannya/)

Медіаграмотність – важлива та необхідна компетенція!

2021, 25 Жовтня

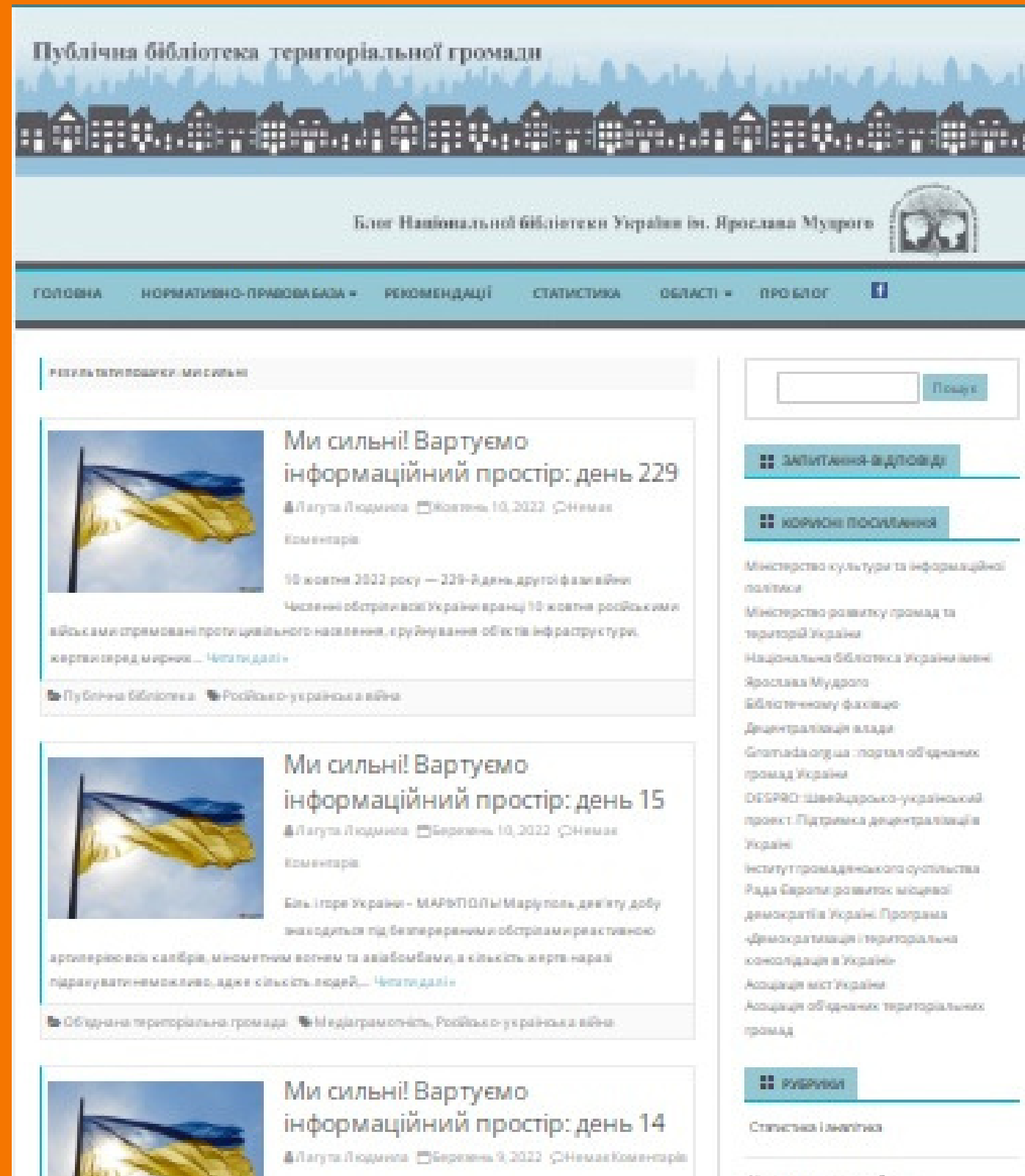
Медіаграмотність – важлива та необхідна компетенція! (до Всесвітнього тижня медійної та інформаційної грамотності).

Відеопрезентацію підготовано відділом електронних ресурсів та довідково-бібліографічного обслуговування до Всесвітнього тижня медійної та інформаційної грамотності. Більше інформації за темою відеопрезентації дивіться в [електронному каталозі](#) нашої бібліотеки.

Публічна бібліотека ім. Лесі Українки

<https://lukl.kyiv.ua/novyny/mediagramotnist-vazhlyva-ta-neobxidna-kompetenciya/>

Статті у професійному блозі

НБУ ім. Ярослава Мудрого

Інформаційні матеріали для Facebook

ЕЛЕМЕНТИ ІПСО

- ▶ ПРОПАГАНДА
- ▶ ДЕЗІНФОРМАЦІЯ
- ▶ ДИВЕРСІЇ
- ▶ КІБЕРАТАКИ

В Д І О

ВДІО Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого
Спубліковано Альоною Майб 15 липня

В умовах війни нам щодня доводиться сприймати і переробляти величезні масиви інформації. Пропаганда, маніпуляції, фейки - поняття, якими рясніє сучасне інформаційне середовище, і які ми вчимося розпізнавати, бо розуміємо, що інформація - така ж небезпечна зброя, як і будь-яка інша.

Одним із засобів руйнівного інформаційного впливу є інформаційно-психологічна операція (ІПСО). Суть ІПСО - передати аудиторії певну інформацію та сигнали, що через емоції і почуття мають вплинути на поведінку. Особлива небезпека ІПСО в тому, що її дія прихована, бо механізми впливу є природні реакції, тож, людям, що стали її об'єктами, здається, що вони керуються власними судженнями, хоча насправді несвідомо виконують задум маніпулятора.

Першим етапом ІПСО є формування середовища недовіри, або так звана "атака на єдність". Для цього актуалізуються чутливі для суспільства теми. Раніше найпопулярнішою маніпуляцією росіян було мовне питання. Зараз часто використовуються внутрішньополітичні протистояння, звинувачення в недостатньому забезпеченні Армії, "погані переселенці" тощо. Подібні повідомлення мають на меті підірвати довіру до військово-політичного керівництва і одинокі до одного, руйнуючи суспільство зсередини. Наступним завданням є викликати страх. Показові злочини таких масштабів, які здатні вразити нашу психіку своєю кровожадністю і негідністю підтримуватися масовими перепостами картинок жові війни. Вони спрямовані на те, щоб підірвати бойовий дух у мирного населення. До цього додаються чутки про можливий наступ з укаванням конкретної дати, задіяння ворогом додаткових сил тощо. Виникає паніка і страх, що забирають усі життєві ресурси. Настав етап деморалізації, що послаблює спротив.

Особливої уваги заслуговує те, яким чином розповсюджується шкідлива інформація. Часто її запускають через майданчики пропаганди, щоб надалі вона поширювалася вже самими носіями, ставала "вірусною". Інформація, почута «сарафанним радіо», найбільш небезпечна. Люди схильні довіряти оточуючим, особливо якщо одні й ті самі відомості з певними висновками ширяться масово. Ворог, користуючись людською слабкістю приєднуватися до думки більшості, сотнями схожих повідомлень на приблизно одні і ті самі "зразливі" теми створює вигляд, що ці думки і є більшістю. Часто для прикриття використовуються елементи патрістичної символіки і нібито підтримка проукраїнської позиції, а у повідомленнях наприклад, підкреслені сумніви в офіційній інформації з формулюванням "влада приховує правду", тоді як лише вказане джерело "кума на окупованій території", "брат на передовій" є надійним. Більш глибокий аналіз "авторів" може показати синхронність публікації, помилки в мові або географії. Та й самі автори переважно є ботами, що ховаються за примітивними ніками.

Способами протидії ІПСО є в першу чергу поінформованість про механізми її дії. На етапі формування недовіри ретельно перевіряйте джерело інформації, досить часто у вірусного повідомлення немає автора. Зверніть увагу на дати, на форму подачі інформації: заздалося, якщо жарт має на меті загнати панику, розкрити, відкрити, критичне мислення і

ОЗНАКИ ІПСО

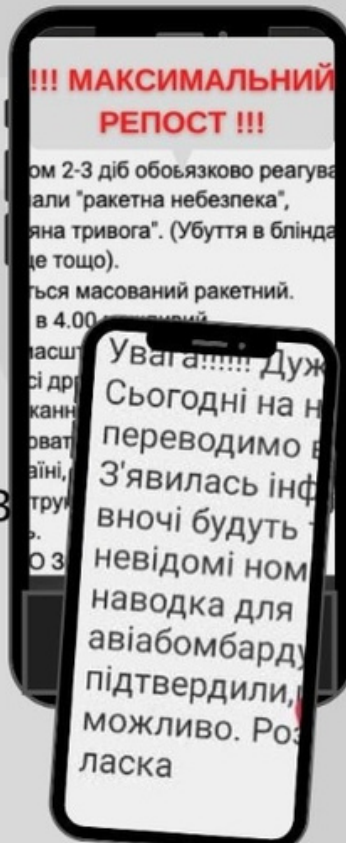
- ▶ ЕМОЦІЙНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ
- ▶ ПОСИЛАННЯ НА ПСЕВДОЕКСПЕРТІВ
- ▶ АНОНІМНІ АБО МАЛОВІДОМІ ДЖЕРЕЛА
- ▶ НЕДОСТОВІРНІ ФАКТИ
- ▶ МАСОВІСТЬ ОДНАКОВИХ ПОВІДОМЛЕНЬ
- ▶ БЕЗГРАМОТНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ

В Д І О

ЕТАПИ ІПСО

- ▶ ПОСІЯТИ НЕДОВІРУ
- ▶ ПОСІЯТИ ПАНІКУ І СТРАХ
- ▶ ДЕМОРАЛІЗУВАТИ
- ▶ ЗМУСИТИ ПРИПИНИТИ СПРОТИВ
КАПІТУЛЮВАТИ

В Д І О

Інформаційно-психологічна операція (ІПСО)

ІНФОРМАЦІЯ, СПРЯМОВАНА ВПЛИнути НА

- ЕМОЦІЇ ТА ПОЧУТТЯ
- КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ
- МОТИВИ

→ ЗМІНУ ПОВЕДІНКИ

В Д І О

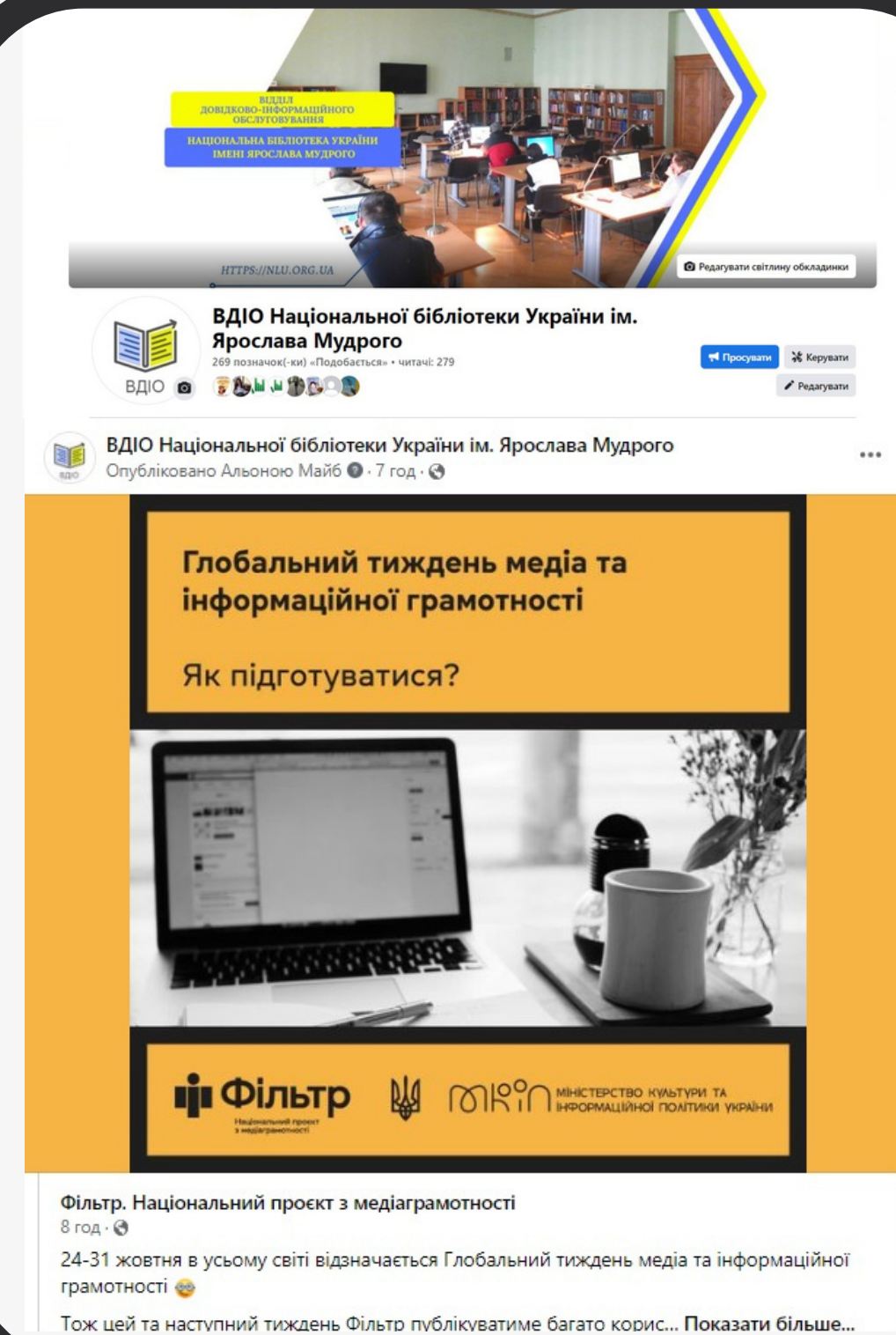
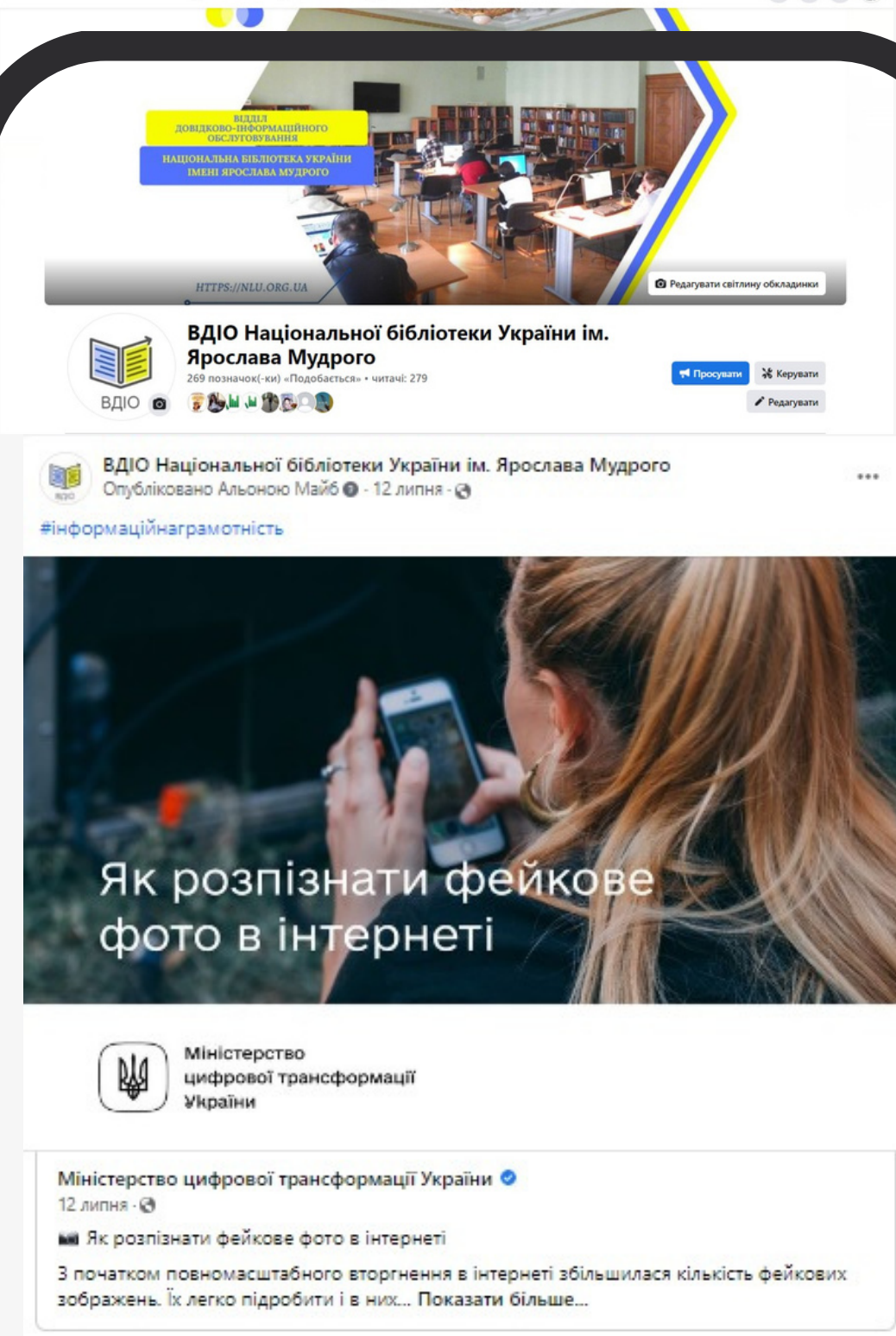
ПРОТИДІЯ ІПСО

- ▶ ПЕРЕВІРЯЙТЕ ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ
- ▶ ЗВАЖАЙТЕ ФОРМУ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ
- ▶ ЗВЕРНІТЬСЯ ДО КОМПЕТЕНТНИХ ОСІБ ТА ОФІЦІЙНИХ ДЖЕРЕЛ
- ▶ ВІРТЕ В ЗСУ!

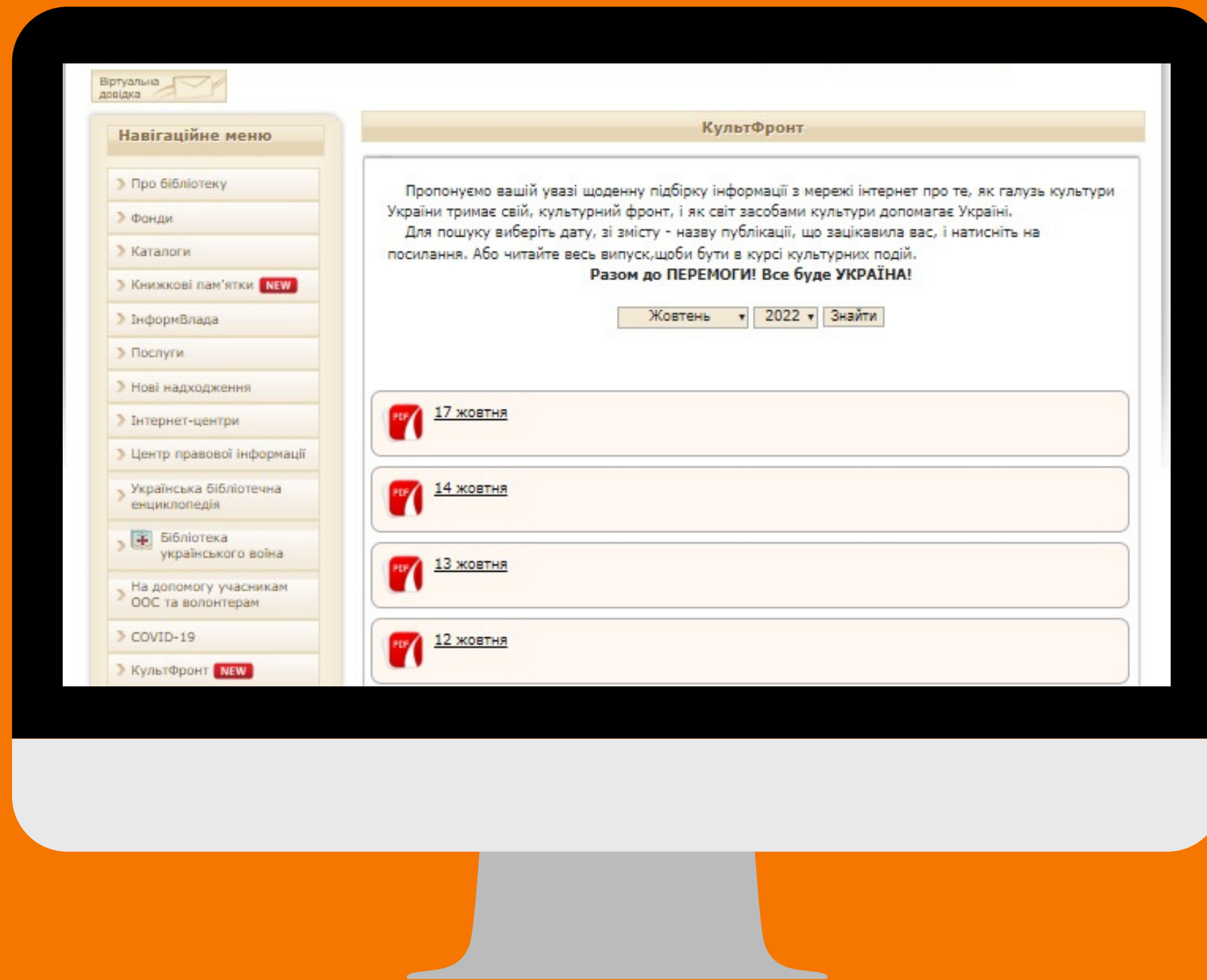
В Д І О

Поширення інформації під хештегом #медіаграмотність у Facebook

НБУ ім.Ярослава Мудрого.

Щоденний дайджест "КУЛЬТФРОНТ"

Культурний фронт України (оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

03.10.2022

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Зупинити анексію України та знищення культурної спадщини: країни ЮНЕСКО звернулися до росії. – Вікторія Андрєєва](#)

[МКІП та Google посилюють співпрацю з представлення української культури](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[РНБО запровадила санкції проти пропагандистів, колаборантів, «міжнародних спостерігачів» на референдумах. У переліку 3600 людей і компаній](#)

[Meta видалила 60 «замаскованих» медіа, які поширювали пропаганду рф](#)

[Що не так із виданням «Страна.ua» і чому ми не віримо, що воно стало проукраїнським. – Отар Довженко, Ярослав Зубченко](#)

Медіа

[Коли і як на звільнену Харківщину повернуться медіа. – Наталія Данькова](#)

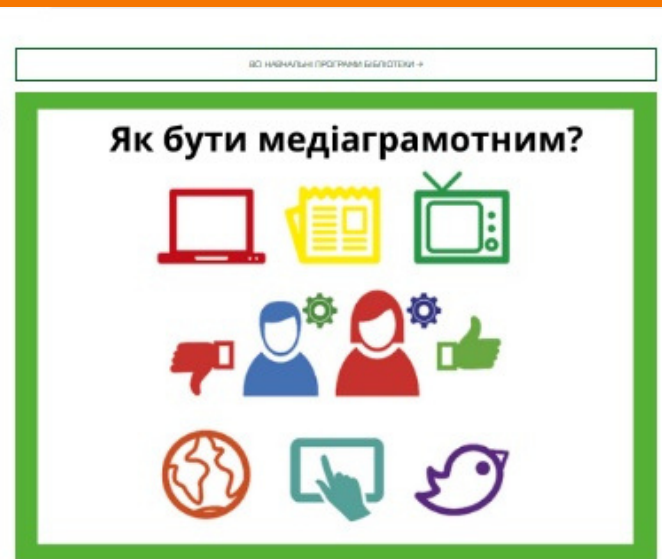
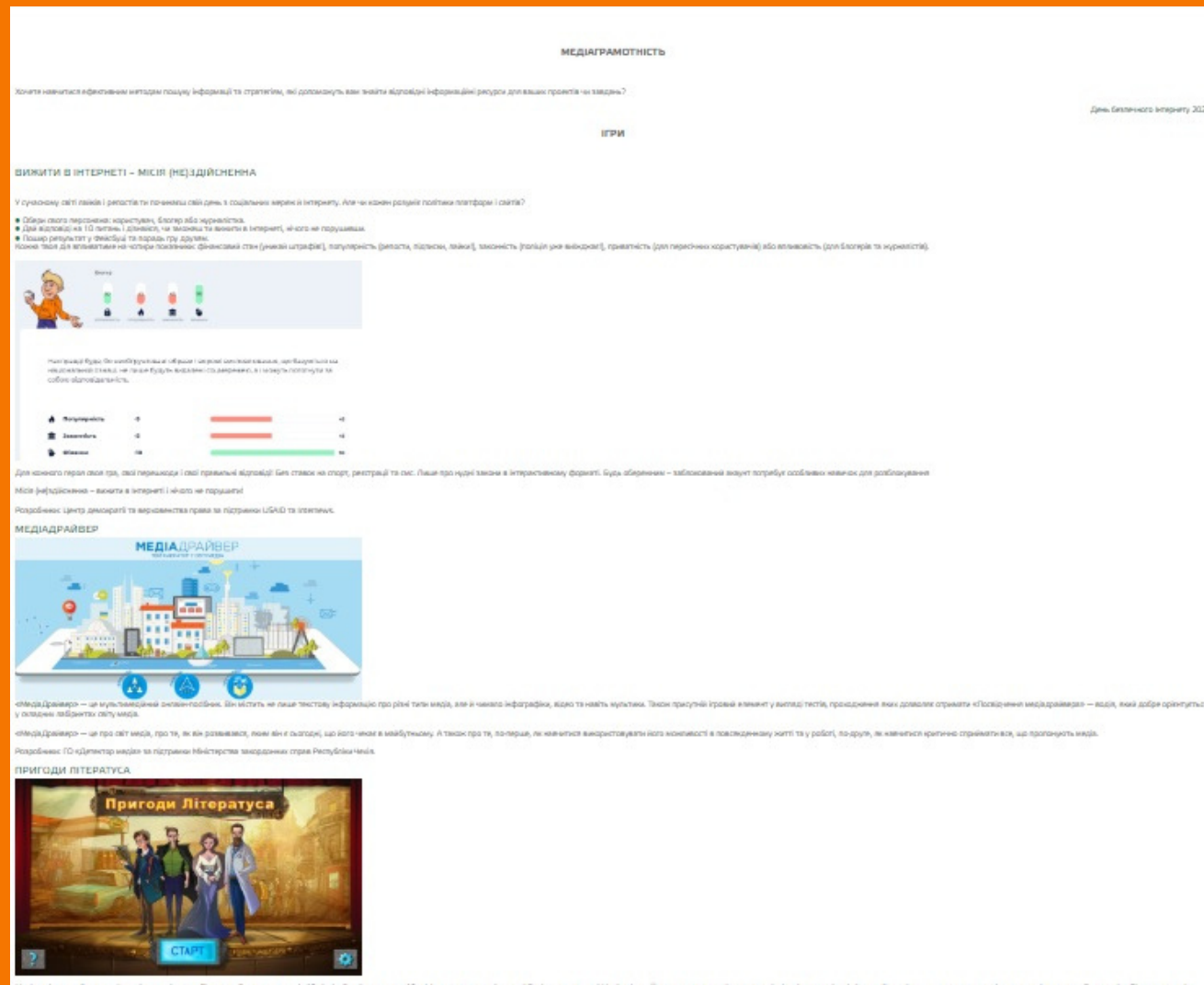
[Ярослав Пахольчук: Зберегти індустрію може державна підтримка у півмільярда гривень](#)

[Ткаченко: Ми поставили питання про створення незалежного фонду для підтримки медіа під час війни](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

НБУ ім. Ярослава Мудрого

Бібліографічні посібники, вебліографія

Херсонська ЦБС

<http://cls.ks.ua/chitacham/mediagramotnost>

Медіаграмотність: що необхідно знати і вміти?

Рекомендаційний бібліографічний список

У сучасному світі традиційні та інтернет-медіа потужно й суперечливо впливають на суспільну думку, освіту, спричиняють зниження в суспільстві імунітету до соціально шкідливих інформаційних впливів. На жаль, багато сучасних медіа не перевіряють достовірність оприлюднених даних, нормою стало використання численних маніпулятивних технологій. Медіаграмотність – це насамперед розвиток здатності людини сприймати, створювати, аналізувати, оцінювати медіатексти, розуміти соціокультурний і політичний контексти функціонування медіа та чинити спротив маніпуляціям, пропаганді, фейковим новинам, роботі «фабрик тролів» тощо. За визначенням

ЮНЕСКО у Паризькій програмі-рекомендації з медіаосвіти від 22 червня 2007 р. медіаграмотність є обов'язком і правом споживача інформаційного продукту як частини прав на самовираження та інформацію й належить до основних прав і свобод людини. Поширення медіаграмотності в українському суспільстві нерозривно пов'язане з процесами цифрової освіти широких кіл громадян, насамперед людей старшого віку, освоєння ними навичок комунікації і взаємодії у цифровому суспільстві.

Представлені у рекомендаційному бібліографічному списку книги, статті з наукових збірників та періодичних видань, вибрані електронні ресурси мають на меті сприяти кращому ідентифікуванню небажаних інформаційних впливів, удосконаленню знань з цифрової безпеки дітей та дорослих, підвищенню психосоціальної стійкості, покращенню навичок фактчекінгу, протидії дезінформації та маніпуляціям а також питанням цифрової освіти дорослих. Бібліографічний список складається з чотирьох розділів:

- Медіаграмотність та цифрова компетентність в сучасному суспільстві;
- Медіапсихологія та безпека інформаційного простору;
- Медіаграмотність в освітньому процесі;
- Медіаосвітня діяльність бібліотек.

Бібліографічні описи у списку супроводжуються анотаціями, значна частина представлених матеріалів доступна в повному тексті онлайн. Список стане у нагоді всім, хто причетний до проблем медіаграмотності, медіаосвіти та цифрової освіти громадян: фахівцям інформаційної сфери, бібліотечним працівникам, педагогам, психологам, журналістам, студентам вищих навчальних закладів, широкому колу користувачів, зацікавлених у розумінні сучасного медіаінформаційного простору.

Медіаграмотність та цифрова компетентність в сучасному суспільстві

Баршшопець, О. Т. *Український словник медіакультури* / О. Т. Баршшопець. – Київ : Міленіум, 2014. – 196 с.

У словнику вперше в Україні здійснено спробу дати тлумачення термінів, які виникли у зв'язку з глобалізаційними процесами в ході розвитку інформаційного суспільства. Численність та специфіка термінів обумовили структуру словника. Він складається з трьох розділів: «Медіакультура особистості та суспільства», «Інтернет- та кіберкультура», «Медіаосвіта. Медіапсихологія», в яких об'єднано понятійні апарати цих сфер суспільного життя.

Вступ до критичного мислення [Електронний ресурс] // ВУМ online : веб-сайт / ВУМ: Відкритий університет Майдану. – Режим доступу: <https://vumonline.ua/course/critical-thinking/> (дата звернення: 03.09.2021). – Назва з екрана. – Мова курсу: рос.

Курс призначено для тих, хто не хоче помилятися і витратити свій життєвий час і енергію на віру в ілюзії. Немає вікових, гендерних та будь-яких інших рамок, щоб почати формувати здорове мислення та імунітет від зловмисних маніпуляцій.

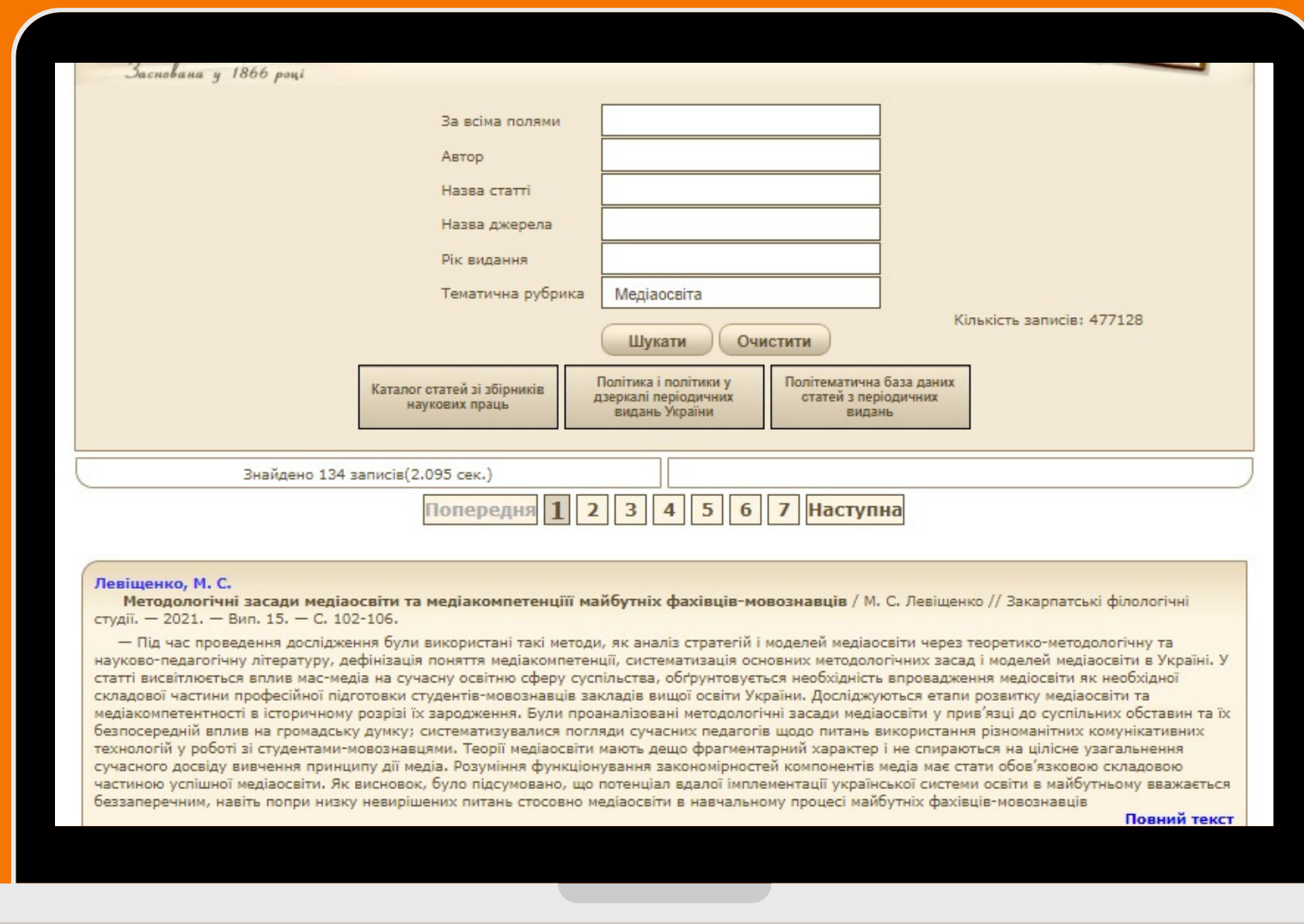
Гуріна, А. Медіаграмотність як життєво необхідна навичка в сучасному соціально-політичному та культурному просторі України / А. Гуріна // Нова пед. думка. – 2017. – № 4. – С. 24–26. Досліджуються трактування поняття медіаосвіти, висвітлюється питання медіаграмотності як життєво необхідної навички в сучасному соціально-політичному та культурному просторі України.

Зелінський, С. Планшет, смартфон для тех, кому за... / С. Зелінський, А. Андрейченко, О. Зинченко. – Харків : Клуб семейного досуга, 2019. – 368 с.

Вінницька ОУНБ

<https://library.vn.ua/news-and-events/novini/zhovten-2021/mediagramotnist>

Тематичні рубрики в електронних БД

МЕДІАОСВІТА (178 бібліографічних записів)

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ (82 бібліографічних записи)

КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ (150 бібліографічних записів)

ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ (178 бібліографічних записів)

НБУ ім. Ярослава Мудрого

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

ЗАВДАННЯ ДЛЯ БІБЛІОТЕК

Українське суспільство потребує розширення доступу до навичок формування медійної та інформаційної грамотності в умовах пропагандистсько-психологічних війн.

Бібліотеки як традиційні інформаційні установи та загальнодоступні некомерційні осередки громад мають всі можливості для того, щоб долучатись до формування медіаграмотного користувача

Слід масштабувати те, що роблять бібліотеки в сфері медіаосвіти та медійної грамотності:

- постійно підвищувати рівень медіакомпетентності
- напрацьовувати методики формування медіаграмотності
- розробляти інформаційні матеріали з урахуванням особливостей цільової аудиторії та використовуючи сучасні ІКТ
- налагоджувати співпрацю із фаховими інституціями задля спільнодії
- популяризувати бібліотеки як авторитетні інформаційні центри
- вивчати і впроваджувати успішний досвід у сфері медіаграмотності

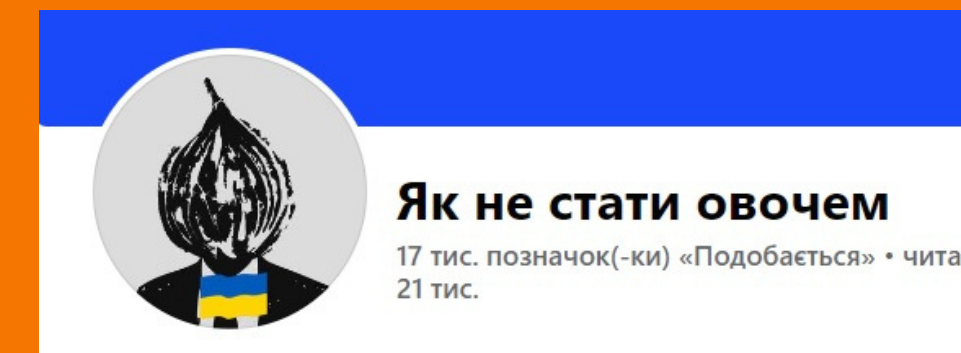
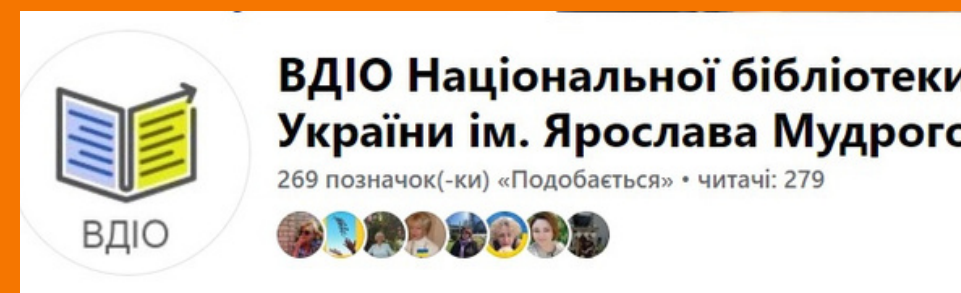
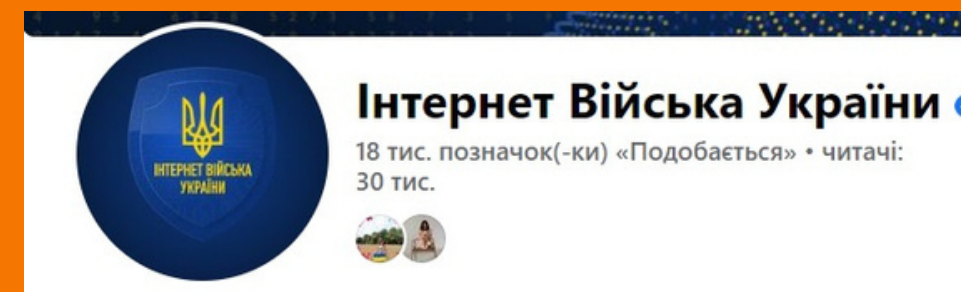
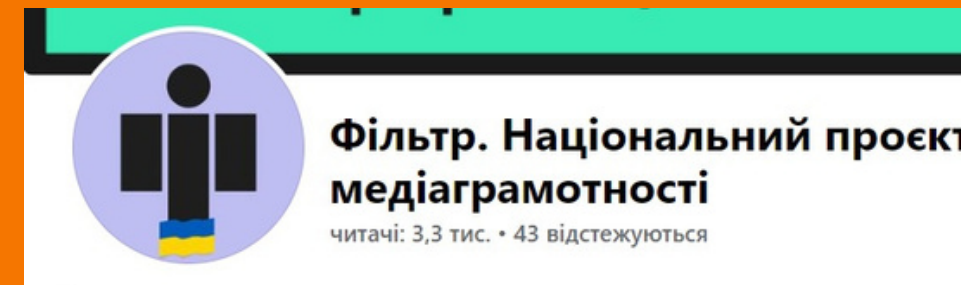
МЕДІАГРАМОТНІСТЬ

ПРОКАЧАТИ

**24-30 жовтня Всесвітній
тиждень медійної та
інформаційної грамотності**

підписатись на сторінки
інформаційних ресурсів з
медіаграмотності

прослухати курс лекцій з
МЕДІАГРАМОТНОСТІ,
ініційований УБА

Українська бібліотечна асоціація/Ukrainian Library Association
був(-ла) у прямому ефірі.
13 жовтень о 18:43 · 🌐

ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЯ | 20.10.2022 о 11:00

ПЕРЕЗИМУВАТИ
Як підготуватися до зими і
не стати жертвою
істерики і маркетингу

ДАРКА ОЗЕРНА

ЧТ, 20 ЖОВТ.
Перезимувати. Як підготуватися до зими і не стати
жертвою істерики і маркетингу.
Відвідали: Елена

☆ Цікавить

ОНЛАЙН-РОЗМОВА | 24.10.2022 о 16:00

МИКОЛА ВЕРЕСЕНЬ
Історії про інформаційну
гігієну

ЗАПИТАННЯ ВІД ОЛЕНИ ГУСЕЙНОВОЇ

Українська бібліотечна асоціація/Ukrainian Library Association
планує вийти в ефір.
4 д. · 🌐

ОНЛАЙН-ЛЕКЦІЯ | 27.10.2022 о 11:00

**ЯК ЧИТАТИ
НОВИНИ
ПІД ЧАС ВІЙНИ.**
Практичні поради

ТЕТЯНА ТРОЩИНСЬКА

ЧТ, 27 ЖОВТ. О 11:00
Як читати новини під час війни. Практичні поради
50 осіб цікавляться

★ Цікавить ▾

пройти
національний тест з
МЕДІАГРАМОТНОСТІ

Фільтр. Національний проєкт з медіаграмотності

1 д. · 🌐

Думаєте, у вас є суперзахист від маніпуляцій, а фейки обходять вас десятою вулицею? Дізнаймося, наскільки це відповідає дійсності 🐱

Перевірте себе — проходите національний тест з медіаграмотності, який [Фільтр. Національний проєкт з медіаграмотності](#) [Міністерство культури та інформаційної політики України](#) організовує разом з програмою [Мріємо та діємо](#) та проєктом «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність», які втілюються [IREX in Ukraine](#), під час Глобального тижня медіаграмотності!

🕒 Тест відбудеться 27 жовтня (четвер). Платформа для проходження тесту буде відкрита тричі на день протягом 30 хвилин. Початок тесту — об 11:00, 15:00, 19:00. Шукайте посилання на наших сторінках та сайті «Фільтра» 27 жовтня.

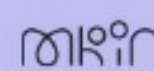
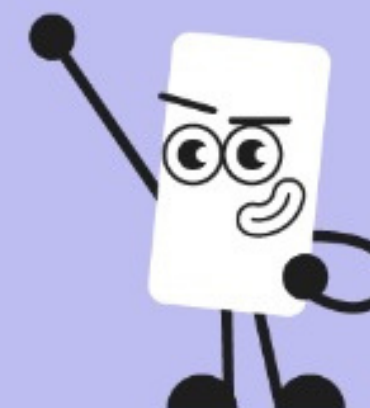
🎁 Кожен учасник гарантовано отримає сертифікат, а 30 учасників, які дадуть найбільшу кількість правильних відповідей за найшвидший час, отримають подарунки від наших партнерів — планшети, павербанки, колонки, рюкзаки, худі та ще багато іншого!

Переможців тесту оголосимо 28 жовтня у наших соцмережах та на сайті, а також надішлемо їм сповіщення на електронну пошту. Сертифікати всім учасникам надішлемо протягом наступного тижня (31 жовтня — 4 листопада).

Проходь тест з медіаграмотності
та вигравай подарунки!

27 жовтня, онлайн

Перевір свою стійкість
до пропаганди!

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
МОЛОДІ ТА СПОРТУ
УКРАЇНИ

USAID

IREX

EUROPEAN
COMMISSION